

PERIODIKUM SLOVENSKEJ TECHNICKEJ UNIVERZITY V BRATISLAVE

Akademický rok 2006–2007 marec

Ročník XIII. / XLV./

SPEKTRUM⁷

³ Veda STU na križovatke

⁷ Čo môže výskumník očakávať od 7. RP?

⁹ Univerzitný technologický inkubátor na pomoc biznisu

¹⁰ Rektor V. Bálež členom Európskej akadémie

Kolektívna zmluva STU v prílohe

¹³ Informačné dni Strojníckej fakulty

¹⁷ Najmladší držiteľ certifikátu Cisco je z FIIT STU

SPEKTRUM⁷

OBSAH

- 1** Kolégium rektora STU **INFORMUJE**
- 1** Vedenie STU **INFORMUJE**
- 2** Vedecká rada STU **INFORMUJE**
- 3** Veda a technika STU na križovatke
- 6** Databáza expertíz STU je sprístupnená
- 7** Vstupujeme do 7. rámcového programu
- 8** Strinet 2006
- 8** Ceny Matice slovenskej za rok 2006
- 9** Univerzitný technologický inkubátor na pomoc biznisu
- 10** Rektor Vladimír Báleš novým členom Európskej akadémie
- 10** Ceny René Descarta
- 10** Vedenie STU a odbory našli spoločnú cestu
- 11** Šéf odborov STU na dôchodku
- 11** Vyhlásenie vedenia Slovenskej technickej univerzity
- 11** **S J F** Medzinárodná konferencia APLIMAT 2007
- 12** **S v F** Stavebné torzá v centre objektívu
- 12** **FEI** Knovel University Challenge
- 13** **S J F** Informačné dni Strojníckej fakulty
- 13** **FEI** EIE Surveyor Meetings
- 14** **FEI** ISCAM 2007
- 14** **FEI** Ples elektrotechnikov a informatikov 2007
- 14** **FA** Vzdelávacie a vedeckovýskumné centrum FA v Banskej Štiavnici
- 16** **FA** Celoštátna študentská architektonická súťaž Prostredie a detail
- 17** **FIIT** Najmladší držiteľ certifikátu sieťových špecialistov v Európe je študent FIIT STU
- 18** **JUBILANTI** Prof. Ing. Anton Blažej, DrSc., 80-ročný
- 18** **JUBILANTI** Prof. Ing. arch. akad. arch. Ivan Petelen, PhD., 60-ročný
- 19** **JUBILANTI** Prof. Ing. Jaroslav Urban, CSc., 80-ročný
- 20** **ŠTUDENTSKÉ OKIENKO** Ako riešia problémy študentov stavebných fakúlt v nemecky hovoriacich krajinách
- 21** **FCHPT** Výstava fotografií – Pavol Hudec „Štyri ročné obdobia“

SPEKTRUM STU

Technik – revue slovenských technikov, 9 ročníkov – 1940-1949;
 Technika – závodný časopis SVŠT, 9 ročníkov – 1958-1967;
 Technika – revue SVŠT, 2 ročníky – 1968-1970;
 Technika – spravodajca SVŠT, 8 ročníkov – 1982-1990;
 Informácie STU, 5 ročníkov – 1990-1994

Šéfredaktor: Dušan Petráš

Zodpovedná redaktorka: Iva Šajbidorová

Grafická koncepcia: Matúš Lelovský, Juraj Blaško

Grafická úprava: Ivan Páleník

Redakčná rada: Pavel Čičák, Kvetoslava Ferková, Maroš Finka, Martin Halaj, Miroslav Hutňan, Gabriel Juhás, Valéria Kocianová, Ivan Páleník, Dušan Petráš, Milan Petráš (predseda), Tatiana Sikorová, Eva Troščáková.

Tlač: Vydavateľstvo STU, Bratislava.

Registrácia: MK SR 1334/95. TS: 09. ISSN 1336-2593.

Nepredajné. Uzávierka čísla: 10. marca 2007.

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá jeho autor. Redakcia nemusí súhlasiť so všetkými publikovanými názormi.

Kolégium rektora STU rokovalo 19. februára 2007 po prvýkrát v novom zložení po voľbách dekanov štyroch fakúlt STU. Témy rokovania boli:

Správa o vzdelávaní na STU v roku 2006 a výročná správa za vedu. Tieto správy sa pripravujú každoročne a sú súčasťou výročnej správy STU za uplynulý rok. Schvaľuje ich vedecká rada univerzity. V písomnej podobe ich predložili na rokovanie prorektor R. Redhammer a prof. J. Kalužný. Správy obsahujú spracované podklady z fakúlt STU za jednotlivé oblasti v grafickej aj numerickej podobe a komentáre k dosiahnutým trendom. Výročná správa bude po schválení k dispozícii na web stránke STU.

Stav zabezpečenia implementácie bezpečnostného auditu na STU. Oddelenie kontroly R-STU vykonávalo kontrolu súladu bezpečnostnej praxe s bezpečnostnou politikou a s bezpečnostným projektom STU v roku 2006 na jednotlivých súčiastiach STU, z ktorej vyplynulo niekoľko úloh. Vypracovať plán investičných akcií na zabezpečenie implementácie bezpečnostného auditu, vrátane finančných potrieb na jeho zabezpečenie. Prerokovať úlohy Bezpečnostného projektu STU vo vedeniach fakúlt a ostatných súčiastiach STU. Na úrovni fakúlt a súčastí STU poveriť osoby zodpovedné za plnenie úloh bezpečnosti v ochrane osobných údajov zamestnancov a študentov. Na každej fakulte majú byť tri útvary zodpovedné za ochranu osobných údajov – študijné a personálne oddelenia a výpočtové stredisko.

Stav v implementácii AIS na FIIT a MTF STU. Rektor STU zaviedol do programu rokovania KR STU pravidelné body, v rámci ktorých budú dekáni fakúlt a vedúci súčastí STU referovať o stave dôležitých projektov na STU. Jedným z takýchto projektov je aj zavádzanie nového AIS na STU. Dekan MTF STU uviedol, že po implementácii AIS sú ešte stále určité nedostatky, ale celkovo hodnotí zavedenie AIS pozitívne. Navrhuje, aby po určitom termíne boli všetky informácie presunuté z fakúlt do centrálného univerzitného AIS, čo by malo význam aj z hľadiska bezpečnosti údajov.

Ďalšie drobné nedostatky, ktoré sa vyskytli, predloží písomne a budú riešené na rade AIS.

Súčasný stav v prístupe študentov k internetu na FEI a Sjf STU a opatrenia plánované na rok 2007 na jeho zlepšenie. Ako si pracovníci všetkých súčastí STU iste všimli, na fakultách boli vybudované tzv. IT kiosky. Hlavným cieľom tejto akcie je zvýšiť prístupnosť k internetu pre všetkých študen-

tov STU. Je to dôležité najmä v súvislosti so zavedením nového AIS, ktorý sa významne dotýka študentov. Nie na všetkých fakultách univerzity sú však tieto kiosky už v prevádzke. Dekani FEI a Sjf STU informovali, v akom stave sú kiosky na ich fakultách a aký je stav v prístupe ich študentov k internetu a počítačom vôbec.

Realizácia odporúčaní auditu dátových sietí a plánované opatrenia na rok 2007 na SvF a FCHPT STU. Z realizovaného auditu vyplýva, že minimálne investície do dátových sietí tak, aby sme sa dostali na požadovaný stav, sa pohybujú rádovo v miliónoch Sk. Naším cieľom je poznať v tomto smere situáciu na jednotlivých fakultách STU. Požiadavky na kvalitu siete sa budú stále zvyšovať, a preto je potrebné hľadať zdroje mimo rozpočtu a dotácie. Prodekan S. Unčik v mene dekana SvF STU predložil na rokovanie podrobnú písomnú správu pozostávajúcu z troch častí. V prvej časti je charakterizovaný súčasný stav. Druhá časť sa zaoberá realizáciou pripomienok z auditu dátových sietí – hodnotením funkcionality siete, stavom káblových rozvodov a jednotlivých prvkov siete, hodnotením spôsobu prevádzky a správy siete a stavom dokumentácie siete. Treťou časťou sú opatrenia navrhované do budúcnosti vedúce k zvýšeniu prenosovej rýchlosti vrátane odhadu ich finančnej náročnosti.

Stav KIB STU v roku 2006. Prorektor D. Petráš predložil k tomuto bodu rokovania informatívny písomný materiál. Prezentuje porovnanie fakúlt, pozitíva aj negatíva v danej oblasti. Komplexný informačný balík (KIB) je otvorený systém, máme v ňom dobrú evidenciu mnohých dôležitých činností na STU – veda a výskum, vzdelávanie, rôzne druhy projektov, zahraničné cesty, prijatie zahraničných hostí a pod. Prorektor R. Redhammer doplnil, že sa skúmajú možnosti AIS ako novej náhrady KIB. Ak sa budú môcť uvedené informácie spracovávať v AIS, celý KIB sa do systému preklopí. Naším problémom v súčasnosti je, že ani KIB nenapĺňame včas aktuálnymi informáciami. Napríklad naposledy tam chýbali informácie o zahraničných projektoch, ktoré reálne máme a robíme na nich. Prejavilo sa to v poklese dotácie STU na rok 2007.

Ing. Pavel Timár, PhD.
vedúci úradu rektora

Vedenie STU sa na rokovaní, ktoré sa uskutočnilo 12. a 19. februára 2007, zaoberalo nasledujúcimi témami:

Komisia a poradné orgány rektora a prorektorov STU. V súvislosti s novými členmi vedenia STU a novými vedeniami fakúlt STU sa rekonštruujú aj poradné orgány rektora a prorektorov STU. V rámci racionalizácie niektoré komisie zanikajú a vo všetkých komisiách sa mení personálne obsadenie.

Akcie k 70. výročiu založenia STU.

Prorektor D. Petráš predložil písomný materiál vychádzajúci zo stavu, ktorý prevzal po prorektorovi R. Špačkovi. Na každom prvom zasadnutí vedenia STU v príslušnom mesiaci sa bude rokovať o stave príprav osláv 70. výročia založenia STU. Prorektor Petráš potom komentoval stav v prípravách osláv vo všetkých komisiách organizačného výboru. Nie všetky komisie dodali rozpočet potrebný na realizáciu naplánovaných aktivít. Predložil aj vytlačenú brožúru – kalendár akcií organizovaných pri príležitosti výročia.

Informácie o počte absolventov na STU.

Prof. J. Kalužný predložil písomný materiál k tomuto bodu rokovania. Informoval, že na univerzite máme v priemere 55 % neúspešnosť študentov v bakalárskom štúdiu. Inžinierske štúdium naopak úspešne ukončí až 91 % študentov. Systém študijných programov bakalárskeho štúdia bude preto potrebné prehodnotiť a podrobnejšie preskúmať príčiny vedúce k vyššej neúspešnosti v bakalárskom štúdiu. MŠ SR chystá na budúci rok rozdelenie dotácie na vysoké školy podľa počtu absolventov a nie podľa počtu študentov. Prierodnosť na iných vysokých školách je podstatne vyššia a tým je vyšší aj počet absolventov. Zavedenie takéhoto opatrenia by sa nepríjemne dotklo najmä technických vysokých škôl.

Výsledok analýzy garantov študijných programov na STU. MŠ SR poslalo na kontrolu register garantov študijných programov.

Pri kontrole sa zistilo, že garanti študijných programov na STU nie sú súčasne garantmi študijných programov na iných vysokých školách na Slovensku. Pripomienky sa týkali garantov s vekom vyšším ako 65 rokov. Takýchto prípadov máme na STU asi desať a dekáni príslušných fakúlt to budú riešiť personálnou výmenou.

Centrálny register študentov vysokých škôl na Slovensku. Prof. J. Kalužný informoval o centrálnom registri študentov na MŠ SR. Približne 5 % študentov vysokých škôl na Slovensku študuje na viacerých vysokých

školách. Na STU sa to týka 682 študentov, čo predstavuje asi 4 %. V rámci fakúlt je to: SvF 156, Sjf 57, FEI 138, FCHPT 75, FA 33, MTF 138 a FIIT 85. MŠ SR pripravuje tlačivo, na ktorom študent uvedie, na ktorej vysokej škole študuje primárne. Tá škola dostane na neho dotáciu a na ostatných školách bude platiť školné. Rektor V. Bálež informoval, že na Slovensku je okolo 4 500 takýchto študentov. Musíme sa pripraviť na to, že MŠ SR nás vyzve, aby sme stanovili výšku školného. Požiadala, aby sa táto informácia predložila dekanom aj na rokovaní KR STU.

Ing. Pavel Timár, PhD.
vedúci úradu rektora

Vedecká rada STU INFORMUJE

Na úvod rokovania rektor Vladimír Bálež privítal novovymenovaných členov VR STU.

Prof. Ing. Antonovi Blažejovi, DrSc., bývalému dlhoročnému rektorovi STU, odovzdal blahoprajný list k významnému životnému jubileu 80 rokov.

Členovia vedeckej rady tajným hlasovaním schválili návrh na vymenovanie doc. Ing. Roberta Redhammera, PhD., prorektora pre vedu a výskum, za podpredsedu VR STU a schválili správu o hodnotení STU v oblasti vedy, techniky a umenia v roku 2006. Vysoko ocenili, že STU sa aj v roku 2006 profilovala ako výskumná univerzita. Dosahovala nadpriemerné výkony v oblasti vedy a techniky. Vedecká rada osobitne vysoko hodnotila úspešnosť pri získavaní finančných prostriedkov na projekty výskumu a vývoja z domácich zdrojov, najmä u projektov štátnych programov výskumu a vývoja, ako aj nárast počtu a objemu grantov získaných v súťaži cez Agentúru na podporu výskumu a vývoja. Za pozitívny a významný

považujú aj podiel na získaných grantoch zo zahraničia, a najmä skutočnosť, že STU získala najväčší počet (35) projektov 6. rámcového programu EÚ spomedzi všetkých slovenských inštitúcií. Menej pozitívna je skutočnosť, že sa nedarí získať väčšie finančné balíky na riešenie výskumných projektov rámcových programov EÚ, čo bude potrebné podrobnejšie zanalyzovať.

Získavanie finančných prostriedkov z projektov Európskeho sociálneho fondu je veľmi dôležité ako pre terciárne vzdelávanie, tak aj pre zvyšovanie zručností v oblasti výskumu a inovácií. Pre vedeckú radu je preto nepochopiteľné meškание v plnení záväzkov financovania týchto projektov zo strany sprostredkovateľského či riadiaceho orgánu, pretože meškание neraz presahuje aj dva roky.

Vedecká rada pozitívne hodnotí skutočnosť, že počtom publikácií Slovenská technická univerzita presahuje 17% podiel na publikáciách všetkých univerzít. V kategórii najhodnotnejších publikácií v „karentovaných“ časopisoch dosahuje až 23% podiel. V roku 2006 sa podarilo výraznejšie pokročiť pri zjednocovaní evidencie publikačnej činnosti späť do roku 2003. Cez virtuálnu knižnicu sa stabilizoval prístup do databáz a iných primárnych vedeckých a technických celosvetových zdrojov.

Členovia vedeckej rady prerokovali a schválili návrhy na vymenovanie za profesorov:

- doc. Ing. Dušana Barana, PhD.**, (FCHPT STU) v odbore priemyselné inžinierstvo
- doc. Ing. Jozefa Janovca, DrSc.**, (MTF STU) v odbore materiály
- doc. Ing. Dušana Katunského, PhD.**, (SvF) v odbore pozemné stavby

Vedecká rada schválila návrh na predĺženie pôsobenia **O. Univ. prof. arch. Dl. Dr. Werneru Kvardu** vo funkcii „hostujúceho profesora“ na Stavebnej fakulte STU.

VR STU schválila návrhy na vymenovanie **prof. Ing. Dáše Hrivňákovéj, DrSc.**, **Dr.h.c. prof. Ing. Ivana Hrivňáka, DrSc.**, **prof. Ing. Zdenky Riečanovej, PhD.**, **prof. Ing. Floriána Makáňa, PhD.**, za emeritných profesorov.

Pri hodnotení vzdelávania sa vyzdvihol trvalý záujem mladých ľudí o bakalárske štúdium, ktorý výrazne prekračuje možnosti prijatia všetkých uchádzačov. Pri príprave doktorandov a využívaní kvalifikačného potenciálu absolventov doktorandského štúdia sa pociťuje nedostatočná spolupráca s praxou. Nedostatočná inovácia zariadení výučbových a výskumných laboratórií je dôsledkom pretr-

vávajúceho nedostatku finančných prostriedkov zo štátnych dotačných fondov, ktoré nie je možné kompenzovať projektovou úspešnosťou pedagógov cez domáce a zahraničné granty. Napriek uvedenému fakulta univerzity realizujú vzdelávanie, ktorého výsledkom je kvalitná príprava absolventov pre nasledujúce profesijné pôsobenie. Dokazuje to aj štatistika Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, v ktorej STU patrí k vysokým školám s najnižším počtom nezamestnaných absolventov. Vedecká rada STU vyzýva vládu SR, aby konkrétnymi krokmi vytvorila vhodné motivačné prostredie na zvýšenie záujmu študentov o vysokoškolské vzdelávanie v technických odboroch.

Ing. Daniela Hadeková,
tajomníčka vedeckej rady STU

ZLOŽENIE VEDECKEJ RADY STU S ÚČINNOSŤOU OD 29. JANUÁRA 2007:

Predseda

prof. Ing. Vladimír Bálež, DrSc.

členovia

doc. Ing. Robert Redhammer, PhD.,
prof. Ing. Dušan Bakoš, DrSc., doc. Ing. Ivan Baroňák, PhD., prof. Ing. Ľudovít Fillo, PhD.,
prof. Ing. Peter Grgáč, PhD., prof. Ing. Gabriel Hukl, DrSc., prof. Ing. František Janíček, PhD., prof. Ing. arch. Julián Kepl, PhD.,
prof. Ing. Alojz Kopáčik, PhD., prof. RNDr. Ľudovít Molnár, DrSc., prof. Dr. Ing. Oliver Moravčík,
prof. Ing. Pavol Návrat, PhD., prof. PhDr. Ľudovít Petránky, DrSc., prof. Ing. Dušan Petráš, PhD., prof. Ing. Ján Šajbidor, DrSc., doc. Ing. Ľubomír Šooš, PhD., doc. Ing. Ján Vajda, PhD.

externí členovia

Ing. arch. Peter Bouda, doc. PhDr. František Gahér, CSc., Ing. Slavomír Hatina, Ing. Jaroslav Holeček, doc. Ing. Ľubomír Jahnátek, CSc.,
prof. Ing. Štefan Luby, DrSc., prof. Ing. Juraj Sinay, DrSc., Ing. Anton Scheber, CSc.,
prof. Ing. Ján Sládek, DrSc.

čestní členovia

prof. Ing. Ferdinand Devínsky, DrSc.,
prof. RNDr. László Miklós, DrSc.,
prof. Ing. arch. Štefan Šlachta, PhD.,
Ing. Jozef Uhrík, PhD.

Veda a technika STU na križovatke

Rok sa s rokom stretol, a prišiel čas na bilancovanie. Začiatok tohto roka priniesol nielen ročné obzretie sa, ale aj hodnotenie uplynulého funkčného obdobia. Dnes máme zozbierané mnohé číselné indikátory a vieme exaktnejšie odpovedať na mnohé otázky. Isto to bude zaujímavé i osožné, najmä ak sa máme dobre pripraviť na ďalšie obdobie. Čaká nás v ňom veľa zmien a príležitostí. Zmenila sa štruktúra priemyslu, ekonomika sa otvorila a naštartovala, na Slovensko prišlo veľa zahraničných firiem, je potrebné reagovať. Témou dňa sa stávajú napríklad aj štrukturálne fondy na výskum a vývoj či nové štátne programy a podobne. Takže čo sa za štyri roky udialo a čo máme robiť? Skúsme sa najprv obzrieť.

Písal sa rok 2003. Slovenská technická univerzita, tak ako iné univerzity, zostavila svoj dlhodobý zámer rozvoja. Definoval poslanie STU ako výskumnej univerzity poskytujúcej vzdelávanie na báze výskumu a tvorivej činnosti. Pre oblasť vedy a techniky bol dlhodobý zámer rozvoja rozpracovaný v Koncepcii rozvoja vedy a techniky na STU. Jeho súčasťou boli aj strategické ciele, priority rozvoja vedy a techniky, ako aj krátkodobý strategický plán na obdobie 2003 – 2007. Tieto ciele univerzita postupne naplňala.

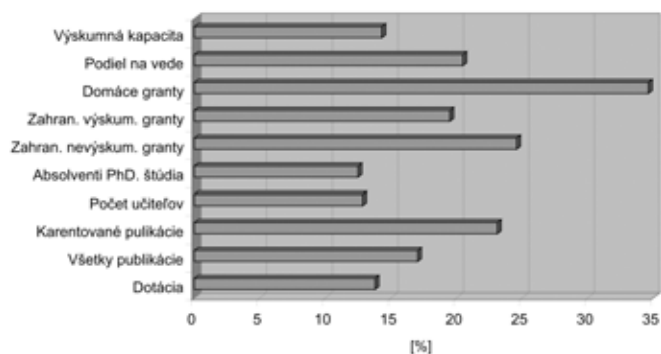
Možno konštatovať, že Slovenská technická univerzita v Bratislave si kontinuálne posilňovala pozíciu výskumne orientovanej univerzity. Výskum bol dôležitou súčasťou vzdelávania prakticky vo všetkých oblastiach, najmä v druhom a treťom stupni štúdií.

Pozrime sa na súčasnú STU z troch pohľadov. Prvý – aké postavenie má STU medzi inými vysokými školami na Slovensku, druhý – aká je štruktúra výsledkov STU a aké sú trendy najmä čo sa týka zdrojov a tretí – aké sú jednotlivé fakulty vo vzájomnom porovnaní.

Postavenie STU medzi slovenskými vysokými školami

STU dosahovala nadpriemerné výkony v oblasti vedy a techniky. Môžeme to aplikovať na počet učiteľov či na výskumnú kapacitu. Alebo na celkovú dotáciu. Úspešnosť STU pri získavaní financovania projektov výskumu a vývoja z domácich zdrojov bola až grandiózna – tretina objemu grantov všetkých vysokých škôl. Pozitívnym a významným bol aj podiel na získaných grantoch zo zahraničia. STU sa podľa SARC môže pýšiť najväčším počtom projektov Šiesteho rámcového programu EÚ (doteraz je to už 35). Napriek tomu nie sme spokojní s celkovým objemom, presnejšie s tým, že sa nedarí získať väčšie finančné balíky na riešenie výskumných projektov rámcových programov.

Pozitívne výstupy sú aj v počtoch publikácií STU. Sedemnástpercentný podiel na publikáciách všetkých univerzít nie je zlý výsledok, najmä u technickej univerzity. Osobitne pozitívne je, že v kategórii najhodnotnejších publikácií – v karentovaných časopisoch dosahuje až 23-percentný podiel. To svedčí o orientácii univerzity na kvalitu. Menej pozitívny je prepád počtu absolventov doktorandského štúdia v minulom roku.

Obr. 1: Podiel STU na výkone všetkých vysokých škôl v SR v roku 2006.

Štruktúra výkonov STU

Zasvätení vedia, že prakticky všetky výskumné aktivity STU sa realizovali na pracoviskách katedrií či ústavov prostredníctvom projektov financovaných z externých prostriedkov. Podstatnou črtou uplynulého obdobia je dlhodobé podfinancovanie slovenského výskumu, infraštruktúry i ľudí, aj keď treba uznať nárast prostriedkov v oblasti projektového (tzv. účelového) financovania. Ostatný rok bol z tohto pohľadu lepší. Celkovo však metodika rozpisovania dotácií vysokým školám z prostriedkov štátneho rozpočtu nedostatočne zohľadňuje potreby výskumne orientovaných univerzít a vôbec nezohľadňuje potreby vzdelávania v technicky orientovaných študijných programoch.

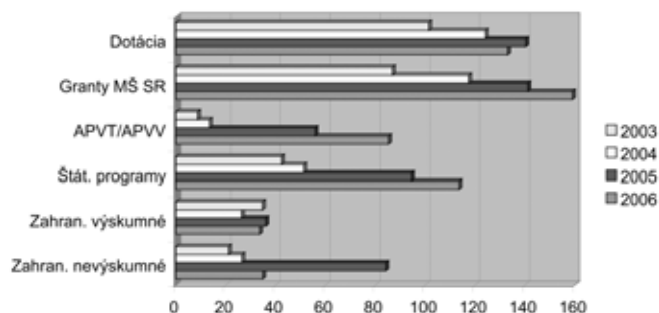
Financovanie výskumu možno, pre ľahšiu orientáciu, rozčleniť podľa zdrojov na rôzne časti. Z praktického hľadiska zostaneme v rovine dotácia a zdroje, o ktoré musíme bojovať v súťažiach, hoci aj dotácia sa odvíja od úspešnosti školy v uplynulých dvoch rokoch. Prostriedky získané v súťaži sú trojakého typu – domáce granty, zväčša zo štátneho rozpočtu, zahraničné granty a privátna sféra – zväčša zmluvy o dielo.

Obr. 2: Podiel dotácií, grantov a hospodárskych zmlúv na financovaní STU. Vlastné zdroje – odhad.

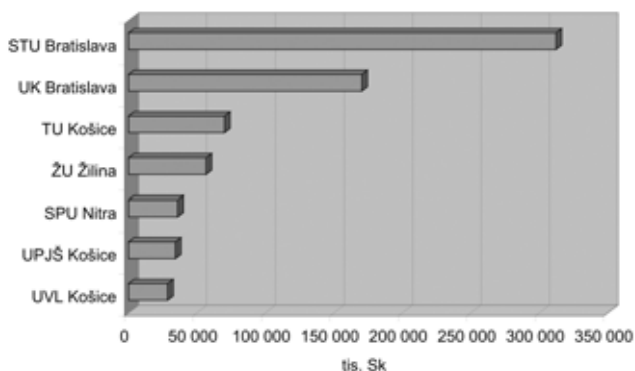
Najvýznamnejšia a súčasne pozitívna črta rozpočtu STU je tá, že viac ako štvrtinu zdrojov získavajú pracovníci do rozpočtu školy v priamej konkurenčnej súťaži v odborných disciplínach. A to je slušná európska úroveň, najmä ak si uvedomíme silné obmedzenia takýchto finančných zdrojov na Slovensku.

Obr. 3: Štruktúra financovania výskumu v mil. Sk.

Detailnejšiu štruktúru aj s časovým vývojom jednotlivých typov projektov vo vzťahu k dotácii vidno na obr. 3. V štruktúre grantov Ministerstva školstva SR majú dominantné postavenie vedecké projekty financované prostredníctvom Vedeckej grantovej agentúry MŠ SR (VEGA). Ostatné zložky – projekty rezortného aplikovaného výskumu, dofinancovanie projektov Medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce, ako aj projekty Kultúrnej a edukačnej agentúry KEGA – sa pohybovali na úrovni jednej pätiny z VEGy. Väčšie podiely mali len rozvojové projekty s výrazným podielom na rozvoj IT infraštruktúry.

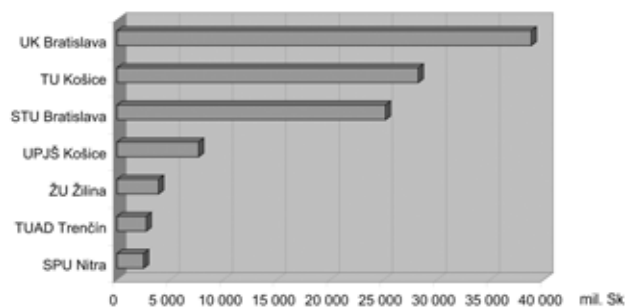
Obr. 4: Domáce granty slovenských univerzít v roku 2006

Výrazne rastúci trend majú projekty financované Agentúrou na podporu výskumu a vývoja (APVV). Agentúra prešla v roku 2005 transformáciou z pôvodnej Agentúry na podporu vedy a techniky (APVT). V uplynulých rokoch objem grantov získaných univerzitou z APVT/APVV výrazne rástol, čo súvisí s rozbehom činnosti agentúry, ale aj úspešnosťou našich kolegov.

Silnú pozíciu získala STU v riešení výskumných úloh štátnych programov výskumu a vývoja. Na STU bolo riešených až tridsať projektov štátnych programov, či už ako hlavný riešiteľ, spoluriešiteľ, alebo ako subkontraovaný subjekt formou zmluvy o dielo. Možno odhadovať, že integrálne za všetky roky, vrátane 2006, priniesli škole približne štvrt miliardy korún. Štátne programy výskumu a vývoja tak predstavujú hlavný nástroj intenzifikácie financovania výskumu aspoň v niektorých oblastiach výskumu.

Veľký význam mala aj medzinárodná spolupráca. Budovali sa vzťahy s partnermi na princípe odbornosti bez ohľadu na geografické hranice. Najdôležitejšie boli projekty Šiesteho rámcového programu EÚ, projekty bilaterálnej spolupráce a projekty Leonardo a Socrates.

Pracoviská STU sa podieľali na riešení projektov v oblastiach ako energia, životné prostredie a trvalo udržateľný rozvoj, zvyšovanie ľudského výskumného potenciálu a socio-ekonomickej vedomostnej

Obr. 5: Zahraničná grantová úspešnosť univerzít vo výskume vykazovaná podľa objemu finančných prostriedkov uznaných MŠ SR pre nápočet dotácie na rok 2007.

základne, podpora inovácií a podpora účasti malých a stredných podnikov, technológie pre informačnú spoločnosť, kvalita života a manažment zdrojov živej prírody, konkurencieschopný a trvalo udržateľný rast a EURATOM.

Z hľadiska počtu i úspešnosti podaných žiadostí je to v európskom meradle dobrý výsledok. Problémom zostáva finančný objem, presnejšie schopnosť získavať väčšie celky projektov („workpackage“) v rámci týchto konzorcií. To je zúfalo ťažké hlavne pre nedostatočnú a zastaranú technickú a technologickú vybavenosť riešiteľských pracovísk. Problémom je čiastočne aj náročnosť administratívneho a účtovného zvládnutia pravidiel EK a prefinancovanie projektov, pokiaľ si jednotlivé pracoviská samé nevytvorili dostatočné zdroje.

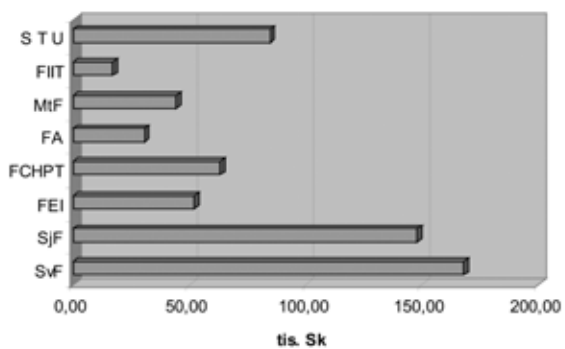
So vstupom Slovenska do EÚ v roku 2004 sa stali aktuálnymi aj možnosti čerpania finančných zdrojov zo štrukturálnych fondov. Pre oblasť Bratislava je to predovšetkým Európsky sociálny fond zameraný na rekvalifikáciu, terciálne vzdelávanie a podporu ľudských zdrojov vo výskume. Do konca 2006 STU získala viac ako 40 finančných príspevkov, čo predstavuje takmer 42 mil. Sk, na riešenie projektov štrukturálnych fondov, predovšetkým ESF.

STU má pravdepodobne najvyššiu úspešnosť v získavaní financovania projektov Európskeho sociálneho fondu. Je však až nepochopiteľné, aké veľké je meškanie v plnení záväzkov financovania týchto projektov zo strany riadiacich a financujúcich orgánov. Meškania neraz presahujú aj viac ako rok.

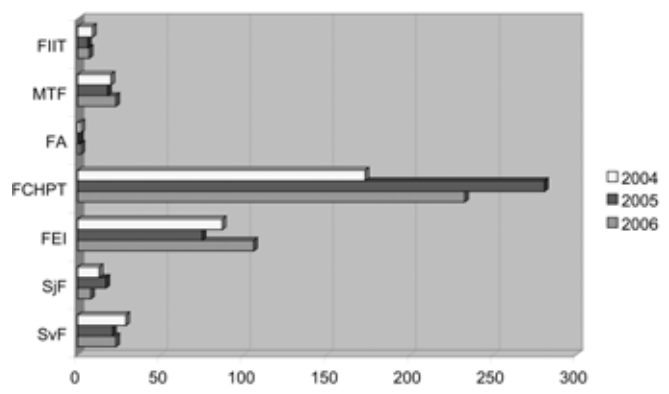
Spolupráca s praxou

Slovenská technická univerzita v Bratislave ako technická univerzita si plne uvedomuje svoju spoluzodpovednosť za rozvoj priemyslu na Slovensku. Už od svojho vzniku spolupracovala s podnikmi a inštitúciami, a tak sa zblížovala s problémami praxe a pomáhala ich riešiť.

Zmluvy o dielo sú formou reálnej spolupráce univerzity s praxou, s podnikmi a inštitúciami pôsobiacimi na trhu. Medziročne došlo k nárastu celkového objemu fakturovaných finančných prostriedkov za expertné a odborné práce a služby o takmer 17 % na hodnotu 128 mil. Sk. To je pravdepodobne najväčší objem zo všetkých vysokých škôl na Slovensku.

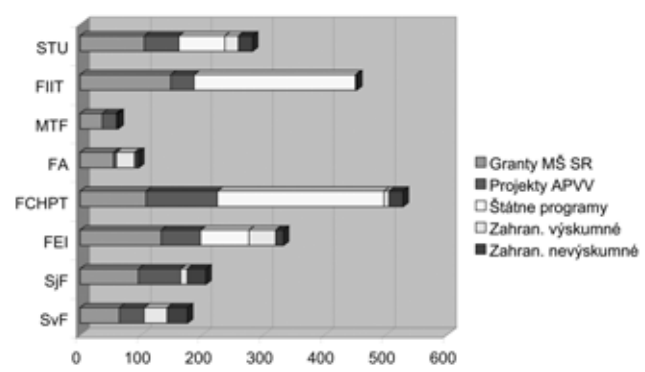
Obr. 6: Zmluvy o dielo podľa fakúlt prepočítané na tvorivého pracovníka.

Obr. 9: Publikácie v karentovaných vedeckých časopisoch.

Grantová úspešnosť fakúlt

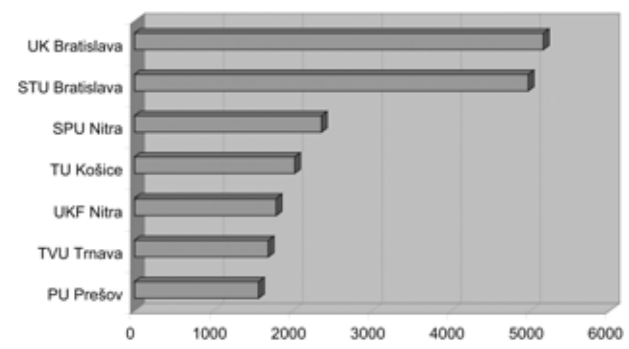
Zaujímavé je porovnanie fakúlt. Aby sme eliminovali vplyv veľkosti fakúlt, porovnávame prepočty výkonov vztiahnuté na jedného tvorivého pracovníka. Získavame tým zaujímavý údaj o výkonnosti jedného priemerneho univerzálneho pracovníka. Pojmom tvorivý pracovník sa označujú učitelia a výskumní pracovníci s vysokoškolským vzdelaním. Nezanedbateľnou výskumnou kapacitou sú aj doktorandi a študenti inžinierskeho štúdia, tí sa však do počtu tvorivých pracovníkov nezapočítavajú.

Obr. 7: Objem grantov na tvorivého pracovníka podľa fakúlt.

Výsledky v publikačnej činnosti

Výsledky výskumu sa premietli aj do publikačnej aktivity a výstupov pre prax. V roku 2005 pristúpila STU ku koordinácii a centralizácii evidencie vlastnej publikačnej činnosti. Štandardizovala sa platforma a proces zberu údajov, ich spracovávanie vo fakultných knižniciach a centrálna evidencia v databázovom systéme OLIB. Systém spĺňa požiadavky kladené Smernicou Ministerstva školstva č. 13/2005. Údaje sú verejne prístupné na www stránke univerzity a budú sa postupne spätne dopĺňať fakultnými knižničnými pracoviskami.

Obr. 8: Publikácie slovenských univerzít.

V uplynulých rokoch boli zaznamenávané len minimálne počty podaných prihlášok patentov. V oblasti patentovej ochrany sú aktívne len Fakulta chemickej a potravinárskej technológie a Strojnícka fakulta, jeden patent bol zaevidovaný na Stavebnej fakulte.

Rozvojové aktivity

Know-how centrum STU

Know-how centrum STU nadviazalo na úspešnú činnosť z predchádzajúceho obdobia. Vzniklo v roku 2000 ako projekt STU. Výraznejší rozvoj zaznamenalo Know-how centrum STU až od roku 2005, keď získalo financovanie z Európskeho sociálneho fondu. Podarilo sa zjednotiť databázy projektov na STU, rozšíriť informačný obsah, zrealizovať dynamickú prezentáciu údajov o projektoch na web stránkach univerzity priamo z databázy Komplexného informačného balíka (KIB). V roku 2005 sa toto centrum inštitucionalizovalo ako nové univerzitné pracovisko.

V roku 2006 sa rozšírilo databázové portfólio aj o databázu publikačnej činnosti pracovníkov univerzity. Štruktúra bázy zodpovedá požiadavkám vyhlášky Ministerstva školstva o evidencii publikačnej činnosti. Databáza obsahuje viac ako 60 000 záznamov. V centrálnej evidencii publikačnej činnosti sa nachádzajú publikácie pracovníkov univerzity za roky 2002 - 2006. Centrum tak v spolupráci s pracoviskami CVT, dekanátov, knižníc a študijných a informačných centier jednotlivých fakúlt vytvorilo procesný systém na zabezpečovanie naplňania databáz.

Súčasťou štruktúr Know-how centra je aj transformovaná sieť popredných výskumných pracovísk a sieť high-tech laboratórií na Slovenskú technickú výskumno-vývojovú a inovačnú sieť STRINet, na ktorú získala STU financie z Európskeho sociálneho fondu.

Virtuálna vedecká knižnica

Slovenská technická univerzita pristúpila ku koordinácii aktivít fakultných knižníc. Uskutočnil sa nákup práv prístupu do primárnych zdrojov vedeckých informácií pre celú univerzitu vrátane študentov, ako sú Science Direct, databázy abstraktov Engineering Village 2 vrátane Compendexu či technických plnotextových príručiek ENGnetBASE vydavateľstva CRC Press. Ďalej je možný prístup k databáze SCOPUS, ktorá obsahuje európsku vedeckú produkciu, prístupné sú aj časopisy vydavateľstva SPRINGER, plnotextové časopisy Electronic Journals Library.

Univerzitný technologický inkubátor

Univerzita podporuje aj vznik a rozvoj inovatívnych firiem. Vybudovala Univerzitný technologický podnikateľský inkubátor zo zdrojov grantu Phare. Išlo o doteraz najväčšiu jednotlivú projektovú operáciu dosahujúcu objem takmer 100 mil. Sk. Inkubátor je projektovaný na priebežnú podporu vzniku a rozvoja vyše 20 malých firiem zameraných na technické aktivity vychádzajúce prioritne z výstupov výskumu na STU a na partnerských bratislavských univerzitách. Univerzita si od toho sľubuje rozvoj technických a technologických spoločností v jej blízkosti, čo je nevyhnutným predpokladom na rozvoj jej ďalšej spolupráce s praxou i na zvýšenie jej prestíže.

Počas prvého roka prevádzky inkubátora sa podarilo rozbehnúť činnosť tak, že svojím prevádzkovaním nezaťažuje rozpočet školy. Dnes, teda približne rok po spustení inkubátora, v ňom sídli 14 nových firiem a obsadenosť prekročila 75 % prenajímanej plochy. To sú parametre projektované na tretí rok prevádzky. Krytie nákladov na podporné aktivity, ako sú poradenské a konzultačné služby pre „klientov“ inkubátora, sa zabezpečuje z projektov Európskeho sociálneho fondu či ďalších špeciálnych grantov. Univerzitný technologický inkubátor sa stal aj uznávaným centrom pre podporné aktivity začínajúcemu podnikaniu. Uskutočnilo sa tu viacero významných podujatí medzinárodného významu, napríklad Biobiz™ Training Workshop, InterGetUp či InvestFórum.

V uplynulom roku vzniklo na STU aj inovačno-poradenské miesto „innoinfo“ Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky. Jeho poslaním je poskytovať informácie o právnej ochrane duševného vlastníctva pracovníkom a študentom STU, začínajúcim firmám, ako aj odbornej verejnosti. Sídli v priestoroch inkubátora.

A čo pre budúcnosť?

Pozícia univerzity je, zdá sa, dobrá. Pri hlbšej analýze však nájdeme určité slabšie miesta či riziká pre budúce obdobie. Patrí sem rozdrobenosť výskumu, nedostatočná infraštruktúra, ako aj zmena štruktúry priemyslu, na ktorú treba reagovať. K tomu sa pridáva relatívne nízky finančný objem grantov získaný zo zahraničia.

Otvára sa otázka, ako sa proti tomu postaví. Ako nastaviť systém tak, aby postupne eliminoval tieto nedostatky. Vyhlásenie o nedostatku financií na obnovu infraštruktúry nič nerieši rovnako, ako hodenie flinty do žita.

V prvom rade treba identifikovať, kde možno nájsť zdroje. Zdroje ľudské i zdroje finančné. Najdôležitejší sú ľudia. Máme veľa skúsených odborníkov, učiteľov i vedcov. No začíname pociťovať nepriaznivé dosahy

chýbajúcej strednej generácie. Začína sa to prejavovať aj v pomere počtov habilitácií a inauguračných. Už zďaleka nie sú trojnásobné, ako by sa očakávalo. Do riadiacich pozícií je potrebné dosadzovať aj mladých ľudí, možno na naše pomery nezvykle mladých. Myslím však, že je potrebné vložiť do nich dôveru. Vyplatí sa to.

A finančné zdroje? Sú rôzne možnosti. O štrukturálnych fondoch už dlhšie čvirkajú vrabce. Skutočne asi budú jedným z dôležitých zdrojov. Treba však rátať aj s administratívnou náročnosťou, aj keď dúfame, že to bude podstatne schodnejšie ako v prípade Európskeho sociálneho fondu na Slovensku. Operačný program Výskum a vývoj je totiž financovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Ten je nastavený na tri oblasti: obnova technickej infraštruktúry, prístroje a laboratória, sieťovanie (najmä vytváranie sietí pre spoluprácu výskumu s priemyslom a firmami v regióne i nadregionálna spolupráca) a napokon transfer technológií, podpora mechanizmov prenášajúcich výsledky výskumu do praxe.

Druhý silný okruh očakávaných finančných zdrojov sú štátne programy výskumu a vývoja. Momentálne sú v príprave tri tematické a dva infraštruktúrne. S financovaním sa počíta od nasledujúceho roka. Detaily, ako sú tematické zamerania či pravidlá a výzvy, budú zrejme známe neskôr, no podľa skúseností z minulého obdobia môže uspieť len silnejšie konzorcium viacerých inštitúcií a firiem.

Azda najmohutnejší zdroj financií je privátna sféra. Tá však vyžaduje veľmi konkrétne výsledky v rekordne krátkych časoch, často so zaručovanými výsledkami. Na to nemáme dostatočne vybudovanú infraštruktúru ani kapacitu v ľudských zdrojoch. Má to ešte ďalšie háčiky, akými sú dôvera, férovosť z oboch strán, podnikateľskej i zo strany školy. Riešením je jedine zodpovedné partnerstvo. Vzájomný vzťah, pestovaný dlhšie obdobie. STU má skúsenosti aj v tejto oblasti. Musí však svoje vzťahy prehĺbiť a prispôbiť novej štruktúre priemyslu. Spolupráca s privátnou či podnikateľskou praxou je asi najdôležitejším kľúčom k získaniu dostatku zdrojov.

Posledným významným zdrojom sú zahraničné grantové schémy. Najznámejší a určený priamo na podporu vedy a techniky je Siedmy rámcový program. Sú však aj ďalšie, napríklad Program na podporu konkurencieschopnosti a inovácií priemyslu CIP, rozbiehajúci sa European Research Council, European Science Foundation, či známejšie schémy COST, NATO, rôzne bilaterálne či multilaterálne dohody. Do viacerých z nich sa dá lepšie alebo výlučne dostať v spolupráci s malým alebo stredným podnikom. Aj to potvrdzuje nevyhnutnosť orientovať sa na spoluprácu s privátnou sférou.

doc. Ing. Robert Redhammer, PhD., prorektor STU pre vedu a výskum

Databáza expertíz STU je prístupná

Cieľom Know-how centra STU je na celouniverzitnej úrovni zabezpečiť koordináciu a komplexný odborný servis pracoviskám STU v oblasti transferu know-how, a to smerom z praxe na pôdu univerzity, ale predovšetkým z univerzity do praxe, a tým podporiť previazanosť STU a spoločenskej praxe a urýchliť transfer technológií a poznatkov z akademickej pôdy do ekonomiky SR.

Poslaním centra je mapovať know-how STU ako celku a vytvárať obojstranne obohacujúcu spoluprácu STU s praxou.

Pri príležitosti 70. výročia založenia STU Know-how centrum STU sprístupňuje širokej odbornej verejnosti databázu výskumného potenciálu STU. Táto databáza slúži ako prehľad výnimočných výsledkov výskumu a expertíznej činnosti STU, ktoré môžu byť ponúkané potenciálnym externým partnerom z praxe. Databázu nájdete na stránke www.stuba.sk/expertizy

Ing. Mgr. Mária Búciová, vedúca útvaru pre vedu a výskum R STU

Vstupujeme do 7. rámcového programu

Hlavným nástrojom financovania vedy a techniky v EÚ sú rámcové programy (RP) pre výskum, technický rozvoj a demonštračné aktivity, ktoré existujú od roku 1984. Do 7. RP vstupuje Slovensko s priamymi skúsenosťami, ktoré sme získali v 5. a 6. rámcovom programe.

Čo môže výskum a výskumník očakávať od 7. RP?

- Výmenu vedomostí a skúseností, možnosť medzinárodného porovnania.
- Výmenu výskumníkov, nové možnosti vedeckej kariéry.
- Nové skúsenosti s prácou v medzinárodnom a multidisciplinárnom prostredí.
- Finančné prostriedky pre výskumné, ako aj podporné aktivity.
- Podporu rozvoja najlepších myšlienok a ľudí v hraničnom výskume.
- Podporu individuálnych tímov, zvýšenie výnimočnosti prostredníctvom celoeurópskej súťaže.
- Zvýšenie vedeckej prestíže pracoviska aj jednotlivcov.

Čo môže priemyselná prax očakávať od 7. RP?

- Prístup k novým výsledkom, ktoré vytvárajú novú bázu poznatkov a technológií.
- Nové kontakty užitočné pre nadviazanie obchodných vzťahov.
- Rozšírenie finančnej pomoci pre výskumné aktivity a následnú inováciu výrobkov, procesov a služieb.
- Zníženie komerčného rizika pri náročných inovačných projektoch.
- Nové medzinárodné kontakty s výskumnými organizáciami.

Skladba 7. RP

Zúčastniť sa 7. RP znamená poznať jeho skladbu, pravidlá účasti, spôsob financovania, pravidlá pre písanie projektu a mnoho ďalších ustanovení, ktoré sa v mnohých prípadoch líšia od pravidiel platných v 6. RP.

7. Rámcový program sa skladá zo štyroch špecifických programov:

Spoločný výskum v rámci programu SPOLUPRÁCA je rozdelený do 10 tematických priorít:

1. zdravie
2. informačné a komunikačné technológie
3. potraviny, poľnohospodárstvo a biotechnológie
4. nanovedy, nanotechnológie, materiály a nové výrobné technológie
5. energetika
6. životné prostredie
7. doprava a letectvo
8. sociálno-ekonomické a humanitné vedy
9. bezpečnosť
10. vesmír

Navrhované projekty musia vychádzať z cieľov týchto priorít, konzorcium musí mať medzinárodné zloženie, návrh projektu musí mať predpísanú štruktúru aj obsah. Projekty môžu byť založené na spolupráci viacerých krajín, ako siete excelencie, podporné a koordinačné akcie.

Špecifický program MYŠLIENKY zahŕňa základný alebo hraničný výskum, ktorý má iné pravidlá účasti, ako platia v programe Spolupráca. Nie je ohraničený žiadnymi prioritami, ale očakáva sa hraničný výskum v celom rozsahu vedy a techniky. Jediným kritériom schvaľovania projektov je výnimočnosť vedeckého nápadu.

Špecifický program LUDIA je založený na akciách Marie Curie, ktoré zahŕňajú počiatočné a celoživotné vzdelávanie, výmenu medzi priemyslom a akadémiou a rôzne špecifické aktivity.

Špecifický program KAPACITY obsahuje budovanie európskych výskumných infraštruktúr, podporu výskumu, ktorý vychádza v ústrety malým a stredným podnikom, podporu regionálnych výskumných zoskupení, vytváranie partnerských programov medzi vedeckovýskumnými inštitúciami v konvergentných regiónoch, študovanie vzťahu vedy a spoločnosti, medzinárodnú spoluprácu vo výskume a vývoji pre zapojenie najlepších vedcov z tretích krajín.

Základné kroky pri príprave výskumného projektu:

1. Výber špecifického programu, ktorý bude najlepšie vyhovovať predstave o obsahovom zameraní Vášho návrhu projektu. Bude sa treba rozhodovať medzi témami zaradenými do špecifického programu SPOLUPRÁCA, MYŠLIENKY, LUDIA alebo KAPACITY. Každá priorita má svoj pracovný program, z ktorého musí každý návrh predkladaného projektu vychádzať.

2. Výber nástroja (typ projektu), ktorý bude zodpovedať vašim predstavám o charaktere projektu. Budete sa rozhodovať medzi výskumným projektom, sieťou excelencie, podpornými alebo koordinačnými projektmi, individuálnymi štipendiami, projektmi v prospech malých a stredných podnikov. Každý z nich má svoju vlastnú štruktúru a spôsob spracovania.

3. Sledovanie výziev na podanie projektov, ktoré obsahujú všetky základné informácie potrebné na napísanie projektu. Pozor! Nie všetky témy a nástroje sa opakujú v každej výzve!

4. Rozhodnutie, či budete projekt písať sami, alebo sa pridáte k partnerovi, ktorý má rovnaké alebo podobné projektové zámery. Bez ohľadu na výber alternatívy musíte hľadať partnera a dohodnúť sa s ním na obsahu a spôsobe spolupráce. To je kľúčový bod vášho snaženia, ktorý by vám mal priniesť účasť v rámcovom programe.

Z pravidiel účasti:

1. Účasť: Spravidla minimálne traja nezávislí účastníci z troch členských alebo asociovaných krajín. Existujú však výnimky, napr. v špecifickom programe MYŠLIENKY, v projektoch JRC môže byť aj jeden účastník, v projektoch INCO minimálne štyria účastníci, v projektoch pre MSP minimálne piati účastníci. Minimálny počet účastníkov vždy definuje príslušný pracovný program a výzvu na podanie návrhov projektov!

2. Spôsobilosť pre financovanie: Akýkoľvek právny subjekt v členských a asociovaných krajinách, akákoľvek medzinárodná európska záujmová organizácia, akýkoľvek právny subjekt partnerskej krajiny v rámci INCO. Výnimky pre účastníkov mimo EÚ určujú zvláštne ustanovenia.

3. Režimy financovania u projektov založených na spolupráci sietí excelencie, koordinačných a podporných akcií, podpore odbornej prípravy a profesijného rozvoja výskumníkov, projektoch výskumu v prospech konkrétnych skupín sa líšia.

4. Výška financovania:

Výskumné aktivity v rámci programu Spolupráca:

- 75 % z odôvodniteľných nákladov v nezávislom výskume (u nás univerzity, ústavy SAV),
- 75 % u malých a stredných podnikov,
- 50 % u ziskových výskumných organizácií,
- demonštračné aktivity 50 %,

- hraničný výskum 100 %,
- koordinačné a podporné akcie 100 %,
- akcie podporujúce tréning a kariérny rast výskumníkov 100 %,
- riadenie konzorcia 100 %.

Na ďalšie podrobnosti využite stránku www.spiritportal.sk alebo služby slovenského podporného systému kontaktných osôb – národných kontaktných bodov (NCP), ktoré nájdete na stránke www.sarc.sk.

Ing. Mgr. Mária Búciová

vedúca útvaru pre vedu a výskum R STU

* STRINet 2006

Ročenka výskumno-vývojovej a inovačnej siete

Práve vyšla druhá ročenka výskumno-vývojovej a inovačnej siete STRINet, ktorú buduje Slovenská technická univerzita v Bratislave za finančnej podpory Európskeho sociálneho fondu.

Prvá ročenka bola vydaná len v slovenčine, pretože portál www.strinet.sk bol v tom čase vo fáze, keď sa vytvárala iba slovenská verzia. V priebehu uplynulého roka bola sprístupnená aj anglická verzia portálu siete. Ročenka STRINet 2006 má preto už aj anglickú mutáciu.

Ide o 240-stránkovú publikáciu, ktorá obsahuje prezentácie a kontaktné údaje 110 členov siete. Sú to prevažne výskumné pracoviská a inovatívne laboratóriá Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Nájdete v nej však aj prezentácie výskumných pracovísk Žilinskej univerzity, výskumných pracovísk Medzinárodného laserového centra, ako aj 19 prezentácií

inovatívnych firiem, ktoré sa začlenili do STRINetu v období rokov 2005 a 2006.

Ročenku STRINet 2006 sa podarilo vydať v náklade až 700 kusov, preto bude distribuovaná nielen jednotlivým členom siete, ale nájde využitie aj na rôznych konferenciách a workshopoch propagujúcich výskumnú a inovačnú činnosť Slovenskej technickej univerzity v Bratislave.

Projekt STRINet sa v máji roku 2007 končí, vybudovaný portál však zostáva. Bude naďalej zabezpečovať aktualizáciu údajov v jednotlivých prezentáciách a zostáva aj možnosť pre novovzniknuté výskumné pracoviská, inovatívne laboratóriá a inovatívne firmy uchádzať sa o členstvo v tejto sieti.

Emília Búciová

odborný pracovník projektu STU

Ceny Matice slovenskej za rok 2006

Nadácia Matice slovenskej od roku 1994 raz ročne udeľuje prestížne ceny za najvýznamnejšie tvorivé výkony dlhodobého charakteru. Ceny sú nazvané podľa významných osobností slovenského národného života, ktoré majú spravidla vždy vzťah k Matici slovenskej. Za významnú vedeckovýskumnú a pedagogickú prácu v oblasti koordinačnej a bioanorganickej

chemie na Slovensku i v zahraničí, za dlhoročnú výchovu mladej generácie a za prezentáciu slovenskej vedy vo svete bola v tomto roku udelená cena Jura Hronca prof. RNDr. Milanovi Melníkovi, DrSc., ktorý dlhé roky pôsobil na Fakulte chemickej a potravinárskej technológie STU. Prémium Jána Cikkeru udelila Nadácia Matice slovenskej Mirkovi Krajčimu,

dirigentovi a umeleckému vedúcemu komorného orchestra Technik pri Slovenskej technickej univerzite. Ocenenie dostal za skladateľský prínos do súčasnej slovenskej komornej a symfonickej hudby a aktívnu prácu v oblasti zborového spevu na Slovensku.

Iva Šajbidorová

Univerzitný technologický inkubátor na pomoc biznisu

Univerzitný technologický inkubátor Slovenskej technickej univerzity (UTI STU) v Bratislave je jedným zo špeciálnych typov podnikateľských inkubátorov, ktoré sa zameriavajú predovšetkým na podporu inovatívnych zámerov v úzkej väzbe na vedu a výskum, čím značne prispievajú k plneniu cieľov Lisabonskej stratégie.

UTI STU bol vybudovaný z prostriedkov PHARE v rámci projektu „Cezhraničná spolupráca Slovensko – Rakúsko“ a slávnostne otvorený 28. novembra 2005. V UTI dnes možno nájsť 14 sídlíacich start-up firiem s inovatívnym potenciálom. Okrem nich UTI momentálne poskytuje priestor aj 5 komerčným firmám. UTI svojím pôsobením prispel aj k zvýšeniu zamestnanosti v bratislavskom regióne s počtom novovytvorených pracovných miest 49 v inovatívnych start-up firmách. Obsadenosť UTI k dnešnému dňu predstavuje 82 %.

UTI svojim klientom poskytuje najmä:

- prenájom kancelárskych priestorov za nižšie ceny, ako sú ceny trhové, a prenájom konferenčných priestorov,
- konzultačné služby zamerané na všetky kľúčové oblasti podnikania (napr. právne, účtovné, daňové, marketingové, business consulting, webkampaň, štrukturálne fondy, technické poradenstvo),
- podporné služby (sekretariát, telekomunikačné pripojenia, upratovanie, vrátnica, bufet atď.),
- možnosť využitia bohatého portfólia laboratórií, prístrojov a ľudského potenciálu Slovenskej technickej univerzity,
- predinkubačný tréning a selekciu záujemcov s vysokým inovačným potenciálom a podnikateľským duchom – predinkubačný program InQ^b,
- pomoc pri nadväzovaní kontaktov s partnermi, klientmi a investormi,
- organizovanie školení, odborných seminárov, konferencií a workshopov,
- stimulačné prostredie kreatívnych podnikavých ľudí, organizovanie formálnych aj neformálnych stretnutí.

UTI sa v súčasnosti podieľa na realizácii troch projektov spolufinancovaných z prostriedkov ESF. Jeden z nich je zameraný na nábor nových nájomníkov inkubátora a vyvrcholí 23. – 24. mája 2007 medzinárodnou konferenciou, ktorá sa bude konať v priestoroch SÚZA v Bratislave. Jej cieľom bude predovšetkým podpora vytvárania inovatívnych firiem v UTI, zvýšenie povedomia podnikateľov o potenciáli výskumno-vývojových inštitúcií, sprostredkovanie kontaktov medzi začínajúcimi inovatívnymi firmami a potenciálnymi investormi so zreteľom na ich previazanie vedúce k budúcej možnej spolupráci.

Ďalší z projektov je určený už pre inkubované firmy v UTI. Ide o poradenstvo v rôznych aspektoch podnikania, ktoré sú pre inkubantov veľmi nápomocné pri rozbehu ich biznisu. Do tretice všetko dobré, a preto posledný z momentálne realizovaných projektov je Podpora vytvárania inovatívnych firiem v UTI, ktorý má prispieť predovšetkým k zakladaniu nových podnikov s vyššou pridanou hodnotou, zameraných na transfer vedeckých poznatkov do praxe.

Okrem už spomenutých projektov spolufinancovaných z ESF realizuje UTI aj veľmi aktuálny, hoci na Slovensku ešte nie veľmi bežný projekt zriadenia „Start-up kancelárie“, ktorý je financovaný z dotácie MŠ SR. Týmto krokom chce UTI pomôcť vytvoriť vhodné podmienky na zapájanie a aktívnu účasť mladých vedeckých pracovníkov, doktorandov, postdoktorandov pri prenose technológií do praxe. Záujemcom poskytuje možnosť tri mesiace bezplatne fungovať v start-up kancelárii vybavenej počítačmi s vysokorychlostným pripojením na internet, tlačiarňou, moderným nábytkom, kancelárskymi potrebami a využívať poradenstvo UTI zamerané predovšetkým na vypracovanie business plánu a hľadanie vhodného investora.

V dňoch 13. – 16. marca 2007 sa v rámci projektu bude konať päť informačno-vzdelávacích seminárov na rôznych fakultách STU aj UK. Konkrétne miesta a termíny konania seminárov nájdete na <http://www.inqb.sk/seminare/>.

Partneri Start-up kancelárie pôsobia predovšetkým pod záštitou dvoch renomovaných univerzít, a to STU a UK. Ide o centrá technologického transferu, fakultné pracoviská, katedry a iné organizácie podporujúce podnikateľské aktivity na univerzitách i verejnosti.

Na FCHPT STU si UTI našiel partnera na projekt s názvom Školenie podnikateľských zručností pre priemysel s biotechnologickou orientáciou, ktorého cieľom je selektovať, školiť a pripravovať špičkových pracovníkov výskumných a vzdelávacích inštitúcií pre praktické podnikanie a viesť ich k založeniu vlastnej úspešnej firmy (spin-off), pričom získané poznatky budú veľkým prínosom nielen pre projekt Start-up kancelária, ale aj pre iné projekty, ktoré UTI v súčasnosti realizuje.

Ďalším z partnerov Start-up kancelárie je Poradenské a rozvojové centrum na FM UK, ktoré píše svoju históriu od roku 2005. Poslaním PRC je poskytovať kvalitné a cenovo prístupné poradenské služby zamerané na založenie a riadenie vlastného podniku študentom nemanadžerských a neekonomických odborov. Zaujímavosťou však je, že projektívni manažéri Mgr. Miloš Mrva a Mgr. Lucia Dobručková dali možnosť študentom FMUK aktívne pôsobiť v centre. V praxi je teda veľká časť jeho činnosti poskytovaná prostredníctvom práce študentov pod dohľadom skúsených expertov, ktorí sú zárukou kvality poskytovaných služieb (konzultácie pri vypracovaní podnikateľského zámeru, zabezpečovanie administratívneho procesu založenia firmy, pomoc s prípravou zmlúv, dokumentov a účtovných dokladov, analýza nákladov a finančnej štruktúry, overovanie uskutočniteľnosti podnikateľského zámeru, analýza trhového prostredia a konkurentov, návrhy marketingovej stratégie, marketingových nástrojov a plánov a iné). Viac informácií o činnosti PRC nájdete aj na www.prc.sk, resp. napíšte na info@prc.sk.

Partnerov Start-up kancelárie dopĺňa aj Centrum projektovej spolupráce (CPS) (PRIFUK UK), ktoré poskytuje informačný servis o projektoch vo vedecko-výskumnej a vzdelávacej oblasti. Hlavným cieľom CPS je podpora spolupráce Prírodovedeckej fakulty UK s inými subjektmi na poli vedecko-výskumnom, inovačnom a vzdelávacom formou zvyšovania zapojenosti do rôznych typov projektov. Vedúca CPS RNDr. Lýdia Šuchová preto prijala ponuku na spoluprácu s UTI na projekte Start-up kancelária a CPS sa tým stalo jedným z jej partnerov. Kontakt na CPS nájdete na <http://www.fns.uniba.sk/~cps/>.

Ďalším z aktívnych partnerov projektu Start-up kancelárie je projektový tím projektu Vedomostný a technologický transfer v oblasti výskumu a vývoja prírodných nanomateriálov (PRIF UK), ktorý je zameraný na vzdelávacie aktivity s cieľom vychovávať mladých expertov, aby sa stali rovnocennými a konkurencieschopnými aktérmi v európskom výskumnom priestore. Pridaná hodnota projektu sa nachádza v zabezpečení kontinuity výskumu v tejto oblasti na mladú generáciu a zatraktívnenie ich potenciálu pre výrobnú sféru. Kontakt na tento projektový tím nájdete na <http://www.pvoc.sk/nano/>.

A ako sa hovorí, najlepšie je vždy na koniec, preto posledným partnerským centrom, ktoré tu predstavíme, je Know-how centrum STU, ktoré na celouniverzitnej úrovni zabezpečuje koordináciu a komplexný odborný servis pracoviskám STU v oblasti transferu know-how, čím sa snaží podporovať previazanosť STU so spoločenskou praxou, urýchliť technologický a poznatkový transfer z akademickej pôdy do ekonomiky SR. Kontaktnou osobou je Ing. Miroslav Mihálik, viac informácií o tomto centre nájdete na <http://www.knowhow.stuba.sk/>.

Projekt Start-up kancelária si dal za úlohu zosieťovať centrá technologického transferu, aby tak zvýšil povedomie o ich činnosti, zabezpečil prístup neoceniteľných kontaktov a skúseností potrebných pri zrode inovatívnych myšlienok a začiatkových krokov vo svete podnikania. Zdá sa, že tento cieľ zvláda na výbornú.

Ing. Oľga Gušťaříková, PhD., Ing. Kamila Pupáková

Univerzitný technologický inkubátor STU

Rektor Vladimír Báleš novým členom Európskej akadémie

Dňa 3. marca 2007 sa v rakúskom Salzburgu uskutočnilo zasadnutie Európskej akadémie vied a umení, na ktorom slávnostne prijali nových členov. Medzi novoprijatými členmi akadémie bol rektor STU Vladimír Báleš, rektor TU Juraj Sinay a vedúci kancelárie prezidenta SR Milan Čič. Dekréty im odovzdal prezident republiky Ivan Gašparovič, ktorý je zároveň protektorom tejto akadémie.

Hlavným cieľom Európskej akadémie vied a umení, ktorá vznikla v roku 1990 v Salzburgu, je podpora vedy a umenia. V súvislosti s európskymi tradíciami chce prispievať k zjednocovaniu Európy podporovaním vedomostí, spolupráce a tolerancie. Táto významná európska inštitúcia má 1 300 členov, z toho 15 nositeľov Nobelovej ceny.

Iva Šajbidorová

Ceny René Descarta

Dňa 7. 3. 2007 som sa na základe pozvania predsedu Európskej komisie José Manuela Durao Barrosa zúčastnil v Bruseli na oslavách 50. výročia podpísania Rímskych zmlúv, ktoré boli základným dokumentom pre vytvorenie súčasnej Európskej únie. Súčasťou osláv bolo aj udeľovanie Descartových cien. Táto cena sa traduje ako európska cena za rozvoj vedy a bola udeľovaná v 7. ročníku.

V hlavnej kategórii za výsledky vo výskume ceny získali: konzorcium Hydrosol (výskumníci z Nemecka, Grécka, Dánska a Veľkej Británie) za termochemický reaktor absorbujúci slnečnú energiu, ktorú využíva na rozklad vody na vodík a kyslík. Perspektívna technológia umožňuje získaný čistý kyslík využívať ako zdroj energie a palív pre automobily.

Ekvivalentnú cenu získal projekt Hess venovaný astrofyzike, ktorý sa zaoberal analýzou gamma lúčov prichádzajúcich z vesmíru.

Tretiu podobnú cenu získal projekt Apoptosis venovaný regulácii zániku buniek. V každej sekunde v našom tele odumierajú milióny buniek a je to normálny proces. Projekt sa venoval možnostiam regulácie zániku týchto buniek, čo má nesmierny význam pri liečbe rakoviny a niektorých degeneratívnych chorôb. Tieto tri kolektívy si rozdelili 1 milión eur.

Pri tejto príležitosti som sa stretol s významnými predstaviteľmi európskeho výskumu a ponúkol spoluprácu na spoločných projektoch v rámci 7. rámcového programu.

Významnou spoločenskou udalosťou toho dňa bolo aj slávnostné otvorenie 7. rámcového programu EÚ, ktorý symbolicky odštartoval predseda komisie EÚ José Manuel Durao Barroso, komisár pre vedu Janez Potočnik a nemecká ministerka školstva Anette Schavanová.

prof. Ing. Vladimír Báleš, DrSc., rektor STU

Vedenie STU a odbory našli spoločnú cestu

Po neľahkých rokovaniach medzi vedením Slovenskej technickej univerzity a univerzitnou odborovou organizáciou sa dosiahol zmier, ktorého výsledkom bolo podpísanie kolektívnej dohody s účinnosťou od 1. 1. 2007.

Cieľom vzájomných rokovaní bola snaha vytvoriť pravidlá spoločné pre všetky fakulty univerzity. Nepodarilo sa nájsť riešenie všetkých požiadaviek, ale s konečným znením súhlasila celá akademická obec. Kolektívnu dohodu prinášame v plnom znení v prílohe.

Iva Šajbidorová

Šéf odborov STU na dôchodku

Doc. Ing. Daniel Bobok, PhD., (*1939), dlhoročný významný funkcionár odborov na fakultnej, univerzitnej i celoslovenskej úrovni, od roku 2003 predseda výboru Univerzitnej odborovej organizácie STU, odišiel aj do odborárskeho dôchodku. Za nového predsedu na obdobie 2007 – 2011 zvolil výbor UOO STU Ing. Vladimíra Kovára, PhD., z Fakulty chemickej a potravinárskej technológie. Za podpredsedu bol opätovne zvolený Ing. Miloslav Štujber zo Stavebnej fakulty.

Doc. Ing. Daniel Bobok, PhD.,

Ing. Vladimír Kovár, PhD.

Iva Šajbidorová

Vyhlásenie vedenia Slovenskej technickej univerzity

Vedenie STU dôrazne protestuje proti informáciám zverejňovaným v poslednom období v tlači a v médiách o presťahovaní Slovenskej technickej univerzity v Bratislave do priemyselného parku Eurovalley na Záhorí.

V súčasnosti nebol v grémiách STU preukovaný žiadny materiál, ktorého obsahom by bola otázka budovania nového sídla STU. Dovoľujeme si vysloviť podozrenie, že ide o cieľnú mediálnu kampaň niektorých médií,

sledujúcu úplne iné ciele, čo považujeme za poškodzovanie dobrého mena STU práve v roku 70. výročia jej založenia.

SjF Medzinárodná konferencia APLIMAT 2007

V dňoch 6. až 9. februára 2007 sa pod záštitou dekana Strojníckej fakulty STU L. Šoóša konala šiesta medzinárodná konferencia APLIMAT 2007. Konferencia, ktorej organizátorom je Katedra matematiky, sa koná každoročne na začiatku februára. Počet účastníkov prihlásených na toto podujatie každým rokom stúpa, zvyšuje sa predovšetkým záujem zo zahraničia. Medzi špecifikami tohto ročníka bola napríklad plenárna prednáška Conrada Wolframa s názvom „A new area of mathematical technology“.

K organizačnému a technickému zabezpečeniu významnou mierou prispeli takmer všetky katedry Strojníckej fakulty. Ako je zrejmé z názvu, cieľom konferencie bola prezentácia a výmena poznatkov z oblasti aplikácií matematiky v širokom zmysle slova. Na základe

štruktúry prihlásených príspevkov odzneli jednotlivé prezentácie v týchto sekciách:

- Nové trendy vo vzdelávaní matematiky
- Finančná a poisťná matematika
- Štatistické metódy v technike a ekonómii
- Fuzzy matematika a jej aplikácie
- Diferenciálne rovnice a ich aplikácie
- Inžinierske aplikácie a vedecké výpočty s využitím softvérových produktov
- Modelovanie a simulácia
- Metódy aplikovanej geometrie

Okrem značného počtu domácich záujemcov sa na konferenciu prihlásilo 152 účastníkov z 22 európskych i mimoeurópskych krajín. Vhodným spoločenským doplnkom odbornej stránky konferencie bola uvítacia párty s hodnotným kultúrnym programom, organizovanie výletu do Modry a Pezinka a prehliadka zaujímavostí nášho mesta podľa želania

záujemcov. Bez zveličenia možno konštatovať, že charakteristickým rysom konferencie bol vysoký štandard zabezpečenia všetkých požiadaviek kladených na medzinárodnú akciu takéhoto rozsahu. Katedra matematiky ako hlavný organizátor konferencie chce touto cestou čo najsrdečnejšie poďakovať všetkým, ktorí prispeli k jej úspešnému priebehu a prezentovať svoj profesionálny záväzok naďalej túto akciu každoročne organizovať. Zároveň pozývame všetkých potenciálnych záujemcov o prezentovanie svojich vedeckých výsledkov z oblasti aplikovanej matematiky na siedmu medzinárodnú konferenciu APLIMAT 2008.

doc. Ing. Martin Halaj, PhD., SjF STU

SjF Stavebné torzá v centre objektívu

Koncom januára sa vo foyeri pred Aulou akademika Bellu na Stavebnej fakulte STU konala vernisáž zaujímavej fotografickej výstavy Ing. Ota Makýša, PhD., s názvom Pamiatky v obnove I. – stavebné torzá.

Zámerom autora bolo prezentovať kvalitne realizované snímky stavieb, najmä hradov, tzv. stavebných torz, z rôznych lokalít Slovenska, ale aj zo zahraničia. Hlavnou zásadou pri výbere snímok bol podľa autora prienik troch úrovní – dosiahnutie primeranej umeleckej formy, presný technický obsah a v neposlednom rade úroveň poetického posolstva, úzko súvisiaceho s čarom lokality a okamihu, ktorého sa praktická obnova stáva súčasťou.

Výstava svojím zameraním prispela k propagácii vhodných, resp. ku kritike nevhodných spôsobov obnovy torz, ale aj k prezentácii „genia loci“ pamiatok, ktorého zachovanie, zdôraznenie, oživenie, vytvorenie či vzkriesenie je jedným z hlavných zmyslov pamiatkovej obnovy. Toto posolstvo je podľa autora obzvlášť dôležité šíriť medzi technikmi – stavebnými inžiniermi a architektmi, pretože základným predpokladom kvalitnej pamiatkovej obnovy nie sú len technické znalosti, ale aj vzťah ku kultúrnemu dedičstvu.

Výstava sa odborne opiera o predchádzajúci projekt Združenia na záchranu lietavského hradu pod názvom Ochrana zrúcanín v kultúrnej krajine, realizovaný v rokoch 2005 – 2006, ktorého hlavným výsledkom bola odborná publikácia rovnakého názvu. Autor výstavy, Ing. Ota Makýš, PhD., bol jedným zo spoluautorov publikácie a zároveň jej editorom.

Projekt uvedenej fotografickej výstavy Ing. Ota Makýša, PhD., bol podporený grantom Ministerstva kultúry SR v projekte Obnovme si svoj dom a jeho realizátorom bolo Centrum technológie obnovy pamiatok pri Katedre technológie stavieb Stavebnej fakulty STU.

Valéria Kocianová, SvF STU

FEI Knovel University Challenge

Spoločnosť Knovel Corporation pripravila súťaž pre študentov vysokých škôl a univerzít, ktoré majú prístup ku Knovel Library alebo ku kolekcií K-Essentials. Tretie kolo tejto medzinárodnej študentskej súťaže je otvorené od 5. februára 2007.

Knovel University Challenge dáva študentom možnosť bližšie spoznať vyhľadávacie

nástroje a obsah Knovel Library s motiváciou vyhrať jednu z cien. Jedinou požiadavkou je vyplniť formulár a správne odpovedať na päť kvízových otázok. Odpovede študenti nájdu v elektronických publikáciách v službe Knovel.

Súťaž potrvá do 5. apríla 2007. Súťažné otázky a formulár sú zverejnené na <http://www.info.knovel.com/challenge>.

Poznámka: Prístup do Knovel Library má celá STU na základe IP adresy.

Otvorte stánku www.knovel.com a overte si, či sa v pravej hornej časti stránky nachádza názov vašej organizácie. V prípade, že prístup do Knovel Library nemáte, kontaktujte svoju knižnicu.

Ďalšie informácie o súťaži nájdete na <http://www.knovel.sk/pomocky.html>.

SjF Informačné dni Strojníckej fakulty

Mladí ľudia v poslednom období prejavujú znížený záujem o štúdium na školách technického zamerania. Aj preto sa Strojnícka fakulta STU v Bratislave v spolupráci s IAESTE Slovakia a Študentským cechom strojárův podujala v dňoch 27. 2. – 1. 3. 2007 zaujímavou a pestrou formou predstaviť obsahy študijných programov a ukázať svoje laboratória. Ďalším cieľom akcie bolo umožniť absolventom fakulty uplatniť sa v najdynamickejšie sa rozvíjajúcom odvetví, a to v automobilovom priemysle. Vedenie fakulty zorganizovalo (pravdepodobne prvý raz) spoločné stretnutie zástupcov všetkých troch finálnych výrobcův automobilov na Slovensku: VOLKSWAGEN Slovakia, a. s., PSA Peugeot Citroën a KIA Motors Slovakia. Na prezentáciu akcie na verejnosti zapožičali všetci výrobcovia vlajky svojich firiem a aktuálne vyrábané modely automobilov, ktoré boli vytavené pred budovou fakulty. Záštitu nad akciou prevzal rektor STU prof. V. Báleš (pre časovú kolíziu ho zastúpil prorektor prof. F. Janíček) a prezident Združenia automobilového priemyslu SR Ing. J. Uhrík.

Dynamiku otváraníu akcie po úvodnom slove dekana Strojníckej fakulty doc. Šooša a slávnostných príhovoroch garantov a organizátorov podujatia zvýšil svojím vystúpením súbor TECHNIK.

V prvý deň akcie sa konal veľtrh pracovných príležitostí pod novým názvom: *Kariéra – dni príležitostí*. Umožnil predstaviteľom spoločností nadviazať kontakty so študentmi a absolventmi formou osobných konzultácií v stánkoch umiestnených vo vestibule fakulty a zároveň sa v jednej z posluchární po celý deň konali prezentácie jednotlivých firiem.

Strojnícka fakulta STU zase propagovala možnosti uplatnenia absolventov. Usporiadala prednášku prezidenta ZAP Ing. Uhríka a diskusiu o potrebách a perspektívach mladej technickej inteligencie na Slovensku za prítomnosti predstaviteľov vyššie uvedených automobiliek na Slovensku. Na túto akciu boli pozvaní aj riaditelia stredných škół, aby pôsobili na budúcich maturantov a ovplyvnili ich výber v prospech štúdia s technickým zameraním.

Ďalšie dva dni akcie sa orientovali na cieľovú skupinu stredoškółakov. Pre nich sa organizovali prezentácie študijných odborov bakalárskeho stupňa štúdia, návštevy laboratórií, ponúkali sa im propagačné materiály o fakulte a o študijných programoch, ale oboznamovali sa aj s tým, čo je pre fakultu v súčasnom období najdôležitejšie – prihláškami na vysokú školu. Ostáva veriť, že sa nám vyplnené vrátia späť.

Pre absolventov záverečných ročníkov sa v tretí deň akcie podarilo zorganizovať prednášku predsedu predstavenstva a prezidenta spoločnosti MATADOR, a. s., doc. Š. Rosinu. Predniesol zaujímavé pohľady na budúci rozvoj slovenskej ekonomiky.

Dni Strojníckej fakulty STU v Bratislave priniesli mladým ľuďom predovšetkým poznatok, že nedostatok technickej inteligencie na Slovensku začína byť vážnym problémom pre zamestnávateľov. Organizátori akcie sa snažili predstaviť štúdium na fakulte pútavo a zaujímavo s dôrazom na rozsiahle možnosti uplatnenia. Aj to sú dôvody na správny výber štúdia.

Ing. Marian Králik, PhD., prodekan SjF STU

Pred budovou Strojníckej fakulty vystavovali svoje produkty všetci finálni výrobcovia automobilov.

Prednášky zaujali rovnako mladých, ako aj starších.

Príjemne prekvapil úprimný záujem detí z Gymnázia pre telesne postihnutých na Mokrohájskej ulici.

FEI EIE Surveyor Meetings

Fakulta elektrotechniky a informatiky bude v dňoch 22. – 24. marca hositeľom stretnutia celoeurópskeho projektu univerzít EIE Surveyor Meetings. Participuje na ňom viac ako 110 európskych univerzít vrátane Slovenskej technickej univerzity v Bratislave.

Na programe bude stretnutie Rady európskej asociácie pre vzdelávanie v oblasti elektrotechniky a informatiky (European Association for Education in Electrical and Information Engineering, EAEEIE), 18. výročná konferencia vedeckého výboru EAEEIE,

4. stretnutie expertov riadiaceho tímu EIE a stretnutie pracovnej skupiny expertov EIE.

Leopold Böttcher, FEI STU

FEI ISCAM 2007

Katedra matematiky FEI STU 20. – 21. apríla organizuje medzinárodnú konferenciu ISCAM. Cieľom konferencie je dať študentom doktorandského štúdia príležitosť prezentovať dosiahnuté výsledky ich vedeckovýskumnej

činnosti na medzinárodnom fóre. Výsledky prednesené na konferencii budú po recenzii uverejnené v špeciálnom čísle časopisu Electrical Engineering, ktoré je reviewované v Zentral Blatt.

Kontaktná osoba: prof. RNDr. Zdenka Riečanová, PhD., zdenka.riecanova@stuba.sk

Leopold Böttcher, FEI STU

Prorektor STU F. Janíček a prezident ZEP SR Ján Vyšňan.

FEI Ples elektrotechnikov a informatikov 2007

V City Hotel Bratislava sa 20. januára už tradične „plesovalo“ pod taktovkou elektrotechnikov a informatikov. Ples slávnostne otvorili dekan Fakulty elektrotechniky a informatiky (dnes prorektor STU) František Janíček a prezident Zväzu elektrotechnického priemyslu

SR Ján Vyšňan. Programom sprevádzala Soňa Müllerová. V programe vystúpili G-STRINGS a Ilona Csáková. Organizáciu večera a jeho tvorbu mala pod palcom Eva Dvorecká z FEI a organizátormi plesu boli Spolok absolventov a priateľov FEU STU a Zväz elektrotechnického

priemyslu SR. Zúčastnilo sa ho asi 400 hostí a finančne ho podporili takmer dve desiatky firiem.

Leopold Böttcher, FEI STU

FA Vzdelávacie a vedeckovýskumné centrum FA v Banskej Štiavnici

Trochu z histórie

V tomto roku uplynie päť rokov od oficiálneho otvorenia pracoviska Fakulty architektúry STU v obnovených priestoroch meštianskeho domu 207/II v centre Banskej Štiavnice.

Pôsobenie Fakulty architektúry v meste má však hlbšie korene. Vznik pracoviska bol prirodzeným vyústením aktivít absolventov a študentov školy od roku 1986.

„Za všetko môže toto fascinujúce a počarované mesto – ostrov uličiek a prívetivej architektúry nalepenej na kopce kúpajúcej sa v zeleni

stromov a v smaragde čistej vody jazier – lákajúce do svojej náruče pútnikov unavených civilizáciou.“

Banská Štiavnica zlákala aj študentov architektúry napriek tomu, že v danom období mesto prežívalo hlbokú kultúrnu depresiu výrazne sa odrážajúcu aj na stave historickej architektúry.

Koniec osemdesiatych rokov bol pre mladých architektov obdobím nespokojnosti so značnými nedostatkami pamiatkovej obnovy. Brigádnická oprava domu 207/II s účasťou

takmer 400 študentov, každoročné výstavy študentských prác predostierajúce svieže predstavy o obnovenom meste, akcie na záchranu historických domov v havarijnom stave – to všetko boli praktické aktivity, ktoré chceli ukázať alternatívu obnovy. Organizovanie a realizácia opráv domu 207/II podľa vlastných predstáv bola úžasná možnosť spoznať historickú stavebnú kultúru úplne detailne. Je príznačné, že táto možnosť vznikla na sklonku doby, ktorá doviedla kultúrne dedičstvo mesta Banská Štiavnica k hlbokému úpadku.

Po roku 1989, keď sa dovtedajšia realita začala zásadne meniť a všetci sa učili novým pravidlám, písali sa aj ďalšie kapitoly príbehu pôsobenia architektov v Banskej Štiavnici. Rozčarovanie z nedokončenej opravy, nedostatok financií, poznanie komplikovanosti dokončovania začatej myšlienky, ale aj snaha nevzdať to. Nakoniec, s prestávkami, sa po 16 rokoch podarilo dodávateľsky dokončiť obnovu domu 207/II. Je dobré, že architekti neutiekli z tohto fascinujúceho a počarovaného mesta. Aj vďaka existencii pracoviska FA STU tam pôsobí v súčasnosti 15 absolventov Fakulty architektúry STU. Sú aktívni ako projektanti, v školstve alebo v štátnej správe a prispievajú k rozvoju mesta a regiónu.

Podmienky na štúdium

Fakulta architektúry STU má od mája roku 2002 v obnovených priestoroch kvalitné podmienky na realizáciu rôznorodých aktivít. Budova je viacfunkčný celok (zahŕňa seminárne a prednáškové miestnosti, kancelárske priestory, ubytovanie s kapacitou 22 lôžok, kuchynku s príslušenstvom), čo oceňujú študenti blokovej výučby, účastníci seminárov, konferencií a ďalších podujatí.

V roku 2006 sa vďaka realizácii dvoch väčších projektov (ESF MŠ SR a rozvojové projekty MŠ SR) umožnilo študentom absolvovať výučbu za lepších ekonomických a materiálnych podmienok. Študenti mali počas blokových seminárov a ateliérov, súvisiacich s projektom ESF, bezplatné alebo lacnejšie ubytovanie, príspevok na stravovanie a materiálne zabezpečenie.

Z prostriedkov rozvojového projektu bola vybudovaná počítačová učebňa a boli zrealizované stavebné úpravy a zabezpečenie objektu. Projekt ESF počíta s ďalším počítačovým vybavením a zariadením kancelárií.

Vzdelávanie bolo obohatené o prednášky a aktivity externých lektorov z oblasti samosprávy, regionálneho rozvoja, psychológie a pod. Možnosť sústrediť sa na zadania a témy v ucelenom časovom rámci a súčasne tvorivá tímová atmosféra sú nezanedbateľné pozitíva blokových foriem výučby. Vďaka spomínaným projektom sa zvýšila atraktivita a podľa spätnej väzby študentov aj efektívnosť vzdelávania.

Aktivity v roku 2007

V priebehu niekoľkých rokov sa na našom pracovisku vyprofilovalo viacero typov činností:

1. Vzdelávacie aktivity tvoria najrozšírenejšiu kategóriu a patrí k nim výučba študentov Fakulty architektúry (blokované semináre a ate-

liéry, výtvarné plenéry, semináre modelovania a pod.), semináre a workshopy pre našich študentov v rámci spolupráce s inými školami a inštitúciami. Poskytujeme aj priestory pre iných organizátorov vzdelávania. Na rok 2007 sú tieto aktivity naplánované na 17 týždňov.

2. Konferencie a workshopy majú, čo do počtu aj významu, z roka na rok stúpajúcu tendenciu. Zatiaľ máme registrované 4 medzinárodné podujatia organizované FA STU a očakávame ďalšie naplnenie doteraz voľných termínov.

3. Ďalšou kategóriou je ponuka podujatí pre verejnosť. Pre študentov stredných škôl pripravujeme 2. ročník letných *Dotykov s architektúrou* v dvoch turnusoch. V marci otestujeme *Kurz kreatívnej práce s hlinou* a neskôr ďalšie kurzy výtvarných a tradičných remeselných techník spojených s architektúrou. Tieto aktivi-

ty sú určené pre účastníkov z celého Slovenska a zo zahraničia. Pre verejnosť z regiónu pripravujeme počítačové kurzy. V týchto aktivitách sa usilujeme čo najkomplexnejšie využiť skúsenosti domácich odborníkov a pedagógov FA STU, materiálno-technické kapacity pracoviska a kultúrno-historický potenciál mesta a okolia.

4. Vedeckovýskumná činnosť dvoch pracovníkov ÚA II, ktorí sídlia v Banskej Štiavnici, je zameraná na dokumentáciu, hodnotenie, manažment a interpretáciu pamiatkového fondu. Títo zamestnanci sa podieľajú aj na tvorbe profilu pracoviska a na realizácii aktivít FA STU.

5. Doplnkovou činnosťou je poskytovanie ubytovania pre individuálnu rekreáciu zamestnancov a študentov STU i pre verejnosť.

RNDr. Juraj Paučula, FA STU

FA Celoštátna študentská architektonická súťaž Prostredie a detail

Ústav konštrukcií v architektúre na FA STU v Bratislave v spolupráci s firmou DIRICKX BC Torsion (hlavný sponzor súťaže) vypísal 3. ročník celoštátnej študentskej architektonickej anonymnej súťaže BC Torsion DIRICKX *Prostredie a detail* s témou *pavilón DIRICKX*. Do súťaže bolo doručených 30 návrhov, ktoré splnili kritériá, ani jeden návrh nebol vylúčený. Porota zasadala dňa 26. januára 2007 na FA STU v zložení: prof. Ing. Imrich Tužinský, PhD., ÚKA FA STU – predseda poroty, doc. Ing. arch. Ján Ilkovič, PhD., ÚKA FA STU – vedúci ústavu, doc. akad. soch. Milan Lukáč, Ústav dizajnu FA STU, Ing. Tibor Lazarovič, MBA, BC Torsion – generálny riaditeľ, Mgr. Anna Vraštiaková, BC Torsion – riaditeľka marketingového manažmentu, Ing. arch. Daniela Lalíková, vydavateľstvo Eurostav, Ing. arch. Marian Malovaný, PhD., Slovenská komora architektov, Ing. arch. Jozef Kollár, ÚKA FA STU, Ing. arch. Dušan Ferienc, ÚKA FA STU, Ing. arch. Andrej Alexy, SAS a Ing. arch. Danka Gáliková, ÚKA – tajomníčka súťaže.

Návrhy sa hodnotili v troch kolách, do druhého kola postúpilo 9 návrhov a do tretieho kola 6 návrhov. Z týchto 6 návrhov sa určilo výsledné poradie:

1. miesto: heslo FENCY – Matúš Podskalický, Alena Krátochvílová 12 000 Sk
2. miesto: heslo A5506 – Peter Kasman 8 000 Sk
3. miesto: heslo GREEN – Martin Formánek 6 000 Sk

odmeny bez udania poradia získali tieto návrhy:

- heslo 8310 – Branislav Husárik 4 000 Sk
- heslo 1285 – Ján Škotta 4 000 Sk
- heslo SCREAM – Matúš Podskalický 4 000 Sk

Stručné hodnotenie poroty:

1. miesto: heslo FENCY – Matúš Podskalický a Alena Krátochvílová
Elegantné riešenie, ktoré priaznivo dotvára jestvujúce prostredie. Jednoduchým a pritom efektným riešením priečelia v podobe kulisy z lamelového billboardu premieňa súčasný objekt na kvalitnú modernú architektúru a zároveň spĺňa požiadavky marketingu. Oslovuje okolie výraznou a nevnučujúcou sa kultivovanou reklamou. Navrhovaný mediálny priestor pavilónu je z hľadiska funkčnosti dobre prepracovaný a môže spĺňať aj náročnejšie požiadavky obchodného zastupiteľstva. Jednoduché konštrukčné riešenie dáva predpoklady na jeho jednoduchú realizáciu. Porota ocenila hodnotu objektu ako celku z hľadiska osadenia i kompozičného zámeru a vysoko hodnotila vtipné riešenie parteru s vysunutými expozíciami vzoriek oplotenia.
2. miesto: heslo A5506 – Peter Kasman
Návrh predstavuje kompaktný komplex, ktorý sa dosiahol polotransparentnými kulisami z pletiva v podobe stien a kubusov. Pôvodná budova je v podstate nedotknutá, ale zapadá do kompozície novotvaru, ktorým sa dosahu-

je presvedčivý dojem a atmosféra ucelenej výstavnej expozície v dennej i nočnej dobe. Návrh kompozične dopĺňa a osviežuje priestor súčasného areálu. Porota hodnotila absenciu väčšieho uzatvoreného pavilónu ako riešiteľnú mobilitu. Zásadné hodnotenie poroty bolo vyjadrené pojmom „lahkosť bytia“, t. j. dosiahnutie maximálnej efektívnosti jednoduchými architektonickými prostriedkami.

3. miesto: heslo GREEN – Martin Formánek

Návrh zaujal porotu vytvorením environmentálnej clony, ktorá neodsunula pôvodný objekt do polohy outsidera, ale zjednotila ho s novotvarom do jedného kompozičného celku. Komplex je pútavý, s jasne diferencovanými hierarchickými hodnotami a v prostredí je jedinečný. Konštrukcie clonových stien, ako i pavilónu nie sú z hľadiska stability priestorového riešenia celkom zrejmé. Podobne je to s funkčnosťou lianovitej zelene. Obe problematiky sú však technicky riešiteľné v záujme naznačenej filozofie. Zelený palác vo farbách Dirickxu vytvára silný expozičný dojem, má prvky progresu a je bezproblémový z hľadiska realizácie.

prof. Ing. I. Tužinský, PhD., FA STU,
Ing. arch. Danka Gáliková, FA STU

FIIT Najmladší držiteľ certifikátu sieťových špecialistov v Európe je študent FIIT STU

Najmladší držiteľ certifikátu sieťových špecialistov v Európe je študent FIIT STU

Študent STU v Bratislave (Regionálna sieťová akadémia Cisco pri FIIT STU) Peter Mesjar 8. februára 2007 úspešne absolvoval v Bruseli jeden z najvyšších certifikačných testov v oblasti sieťových technológií – CCIE (Cisco Certified Internetwork Expert) pod číslom 17428. Počas 15-ročnej histórie certifikačnej skúšky získalo tento certifikát približne 16 tisíc sieťových špecialistov (historicky prvý pridelené číslo je 1025). Peter je momentálne na Slovensku dvadsiatym držiteľom tohto medzinárodne najviac ceneného certifikátu.

O čo vlastne ide? Skutočne o veľa. V internetových materiáloch spoločnosti Cisco sa uvádza, že „CCIE is Cisco's highest level of professional certification“ (www.cisco.com/ccie) – teda, že je to najvyššia úroveň profesionálnej certifikácie vedomostí sieťových špecialistov. Túto úroveň certifikácie sa podarí vo všeobecnosti dosiahnuť menej ako trom percentám sieťových profesionálov. Na jej získanie už nestačí len „osvojiť si obrovské množstvo informácií“, ale čo je obzvlášť dôležité, je potrebné preukázať aj praktické schopnosti riešiť problémy s najvyššou úrovňou zložitosti. Tento výsledok je o to cennejší, že ho dosiahol študent programu NetAcad už počas riadneho univerzitného štúdia. A to naozaj nie je bežná záležitosť. Nemáme informáciu, že by takýto excelentný výsledok dosiahol ešte nejaký iný študent v Európe. V každom prípade patrí Peter k najmladším držiteľom (ak nie je najmladší) tohto certifikátu vôbec.

Získať certifikačnú skúšku znamená vykonať najprv kvalifikačnú teoretickú skúšku, ktorá má podobu typického „preklikávacieho“ testu cez web. Na vykonanie skúšky má záujemca dve hodiny, počas ktorých odpovedá na 100 otázok. Minimálne skóre na úspešné zloženie teoretickej časti je 70 %. Potom má uchádzač 18 mesiacov, aby zložil praktickú časť skúšky. Na svete je len niekoľko špeciálne pripravených laboratórií, kde je možné vykonať praktickú časť skúšky. V rámci Európy sa dá praktická časť skúšky urobiť v hlavnom meste Belgicka, v Bruseli.

Praktická časť skúšky je práve ten tvrdý oriešok, na ktorom si už mnohí vylámali zuby. Len mizivému percentu uchádzačov sa podarí skúšku úspešne zložiť na prvýkrát. Petrovi Mesjarovi sa podarilo úspešne vykonať praktickú časť až na druhýkrát. Je to však veľký úspech, lebo mnohým sa to nepodarí ani na

ďalšie pokusy. Dôležité v tomto momente je vydržať a nevzdávať sa. Praktická skúška trvá 8 hodín, s jednou polhodinovou prestávkou na obed po prvých 4 hodinách. Uchádzač dostane zošit s topológiou siete, fyzickým zapojením sieťových zariadení a zoznamom úloh, ktoré musí vypracovať. Ohodnotenie úloh je dvoj- alebo trojbodové. Každá takáto úloha je zložená z viacerých krokov, ktoré sa premietnu na samotné konfiguračné príkazy, či už zadávané postupne, alebo kombinované s príkazmi z iných úloh. Praktická časť skúšky je o to náročnejšia, že za danú úlohu môže uchádzač získať buď plný počet bodov, alebo ani jeden. Žiadne parciálne bodovanie neexistuje.

Certifikačná skúška CCIE certifikuje vedomosti z viacerých oblastí. Najpopulárnejšou oblasťou je „Routing and Switching“, kde sa certifikoval aj Peter Mesjar. Certifikačná skúška „CCIE Routing and Switching“ testuje vedomosti, ako aj dôkladné pochopenie oblastí Ethernet sietí a prepínačov, WAN sietí v podobe Frame Relay, PPP, HDLC a ďalších protokolov, IPv4 a IPv6 protokolov, smerovanie s protokolmi RIP, OSPF, EIGRP, BGP (pre IPv4, ako aj IPv6), multicast smerovanie a služby, bezpečnostné prvky zabudované do protokolov a zariadení samotných, dodatočné služby pre redundanciu a správu siete a služby QoS. Ako vidieť, množstvo vedomostí spolu s dôkladným pochopením týchto technológií je enormné. Preto je dôležitá príprava, ktorá spočíva nielen v množstve rokov praxe strávených prácou so sieťovými technológiami (Cisco odporúča 3 – 5 rokov ako minimum), ale aj dodatočných mesiacoch príprav pred samotným vykonaním certifikačnej skúšky. Petrov spôsob prípravy spočíval práve v predchádzajúcich 4 rokoch praxe – najskôr ako študent a neskôr ako inštruktor v rámci sieťového akademického programu Cisco NetAcad, ktorého súčasťou je aj Fakulta informatiky a informačných technológií Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Jednou z nevýhod prípravy na CCIE je finančná náročnosť. Cena teoretickej časti je 300 dolárov a cena praktickej časti je 1 250 dolárov (plus 21 % daň, čiže 1 512,50 dolára). Ak by ste boli zvedaví, či mal Peter nejakých sponzorov, tak odpovedáme, že nie. Až pri jeho druhom pokuse sa podarilo cez program NetAcad kompenzovať cestovné náklady.

Čo všetko sa dá certifikačnou skúškou získať? Prečo sa vlastne Peter rozhodol ísť do takej náročnej skúšky? Absolvovať certifikačnú skúšku CCIE znamená overiť si svoje vedomosti

Úspešného študenta prijal aj rektor V. Bálež.

naozaj do hĺbky a zaradiť sa tak medzi najlepších sieťových špecialistov vôbec. Znamená to otvoriť si nové možnosti zamestnania nielen lepšie zaplatené, ale aj s ostatnými výhodami. V neposlednom rade je tu aj prestíž, možnosť zviditeľniť sa, a to na medzinárodnej úrovni.

Peter nechce ostať len pri tomto CCIE. Svet informačných technológií je bohatý a mnohé ďalšie možnosti ponúka priamo sieťový akademický program Cisco NetAcad. Už teraz si brúsi zuby na oblasť bezpečnosti a rozširuje si svoje vedomosti z IP telefónie. Dnešný svet však nie je len o štúdiu a práci. Peter vo voľnom čase v zime lyžuje, v lete ho nájdete na horách. Veľmi rád šoférije, prečíta si dobrú knižku a možno sa budete čudovať, obľubuje aj rôzne spoločenské hry (tie počítačové nevynímajúc).

Zuzana Marušincová, FIIT STU

Peter Mesjar, FIIT STU

JUBILANTI Prof. Ing. Anton Blažej, DrSc., 80-ročný

Dňa 10. marca 2007 sa prof. Ing. Anton Blažej, DrSc., dožíva osemdesiatich rokov v intenzívnom pracovnom zaneprázdnení a v dobrom zdraví. Rodák z Nemšovej pri Trenčíne, má za sebou rozsiahlu a po každej stránke bohatú a pestrú životnú dráhu. Po ukončení miestnej školy v Nemšovej bol prijatý do Baťovej školy práce Koželužní Bošany. Po vyučení bol vyslaný na majstrovskú školu v Otrokoviciach a neskôr na priemyselnú školu v Zlíne, ktorú ukončil maturitou. V rokoch 1950 – 1953 bol denným študentom vtedajšej Chemickej fakulty Slovenskej vysokej školy technickej, ktorú ukončil za tri roky s vyznamenaním. Okrem nesporných schopností má na tom zásluhu tvrdý pracovný režim a dobrá organizácia práce, ktoré boli prirodzeným dôsledkom jeho osemročného pôsobenia v podnikoch Tomáša Baťu.

Po ukončení vysokej školy nastúpil do zamestnania na Chemickej fakulte SVŠT, kde pracoval až do roku 1993. Prešiel tam všetkými pedagogickými i akademickými funkciami. Bol asistentom, odborným asistentom, docentom a v roku 1970 bol vymenovaný za profesora v odbore technológia makromolekulových látok. Počas jeho pôsobenia na SVŠT od roku 1963 zastával akademické funkcie, najprv ako prodekan, potom dekan Chemickotechnologickej fakulty a napokon, v rokoch 1969 až 1989, bol rektorom SVŠT. Bol vedúcim Katedry textilu celulózy a papiera. Na Trenčianskej univerzite Alexandra Dubčeka pôsobí od jej vzniku. V pedagogickom procese sa venuje problematike životného prostredia, ekológie a udržateľnému rozvoju.

Významná je aj jeho angažovanosť vo vedeckej oblasti. Venuje sa hlavne prírodným biopolymérom (bielkoviny, polysacharidy). Publikoval 29 knižných učebníc a monografií. Je autorom a spoluautorom 90 patentov. Veľa pozornosti venoval biotechnológii. Na SVŠT založil a v rokoch 1979 – 1989 viedol Ústav biotechnológie. Technologickým výstupom aktivít ústavu bola výroba atelokolagénu, ktorá sa doteraz realizuje v ČR, výroba glykanov a technológia mobilných čistiarní odpadových vôd. V spolupráci s Ecosonom sa uskutočňuje výroba bionafty z rastlinného oleja a metanolu pôsobením ultrazvuku. V ostatnom období sa venuje problematike budovania agropríemyselného komplexu ako základného predpokladu zabezpečenia udržateľného rozvoja v podmienkach 21. storočia.

Za invenčnú vedeckú a organizátorskú prácu sa prof. Antonovi Blažejovi, DrSc., dostalo vysokého spoločenského uznania. Stal sa členom federálnej aj Slovenskej akadémie vied, bol riaditeľom Centra chemických vied a členom predsedníctva SAV. Dostal štátnu cenu za vedu. Dve zahraničné vysoké školy (z Veľkej Británie a Ruskej federácie) mu udelili čestný doktorát. Dvadsať rokov pôsobil ako poslanec Federálneho zhromaždenia. Bol členom predsedníctva FZ a členom predsedníctva Snemovne národov. Určitú dobu bol aj predsedom tejto snemovne. Bol predsedom Výboru pre plán a rozpočet a predsedom Výboru pre priemysel, dopravu a zahraničný obchod.

Vzhľadom na tieto spoločenské aktivity mohol prof. Blažej veľmi pozitívne ovplyvni-

vať rozvoj inžinierskeho štúdia na SVŠT a jej investičnú výstavbu. Uvedené aktivity však nevyčerpávajú jeho celkový záber a rôznorodosť činností, ako bolo napríklad založenie Vydavateľstva ALFA, v ktorom pôsobil ako dlhoročný predseda edičnej rady. Zabezpečilo sa tak vydávanie technickej a ekonomickej literatúry na Slovensku.

Napriek bohatej a aktívnej pracovnej činnosti zostal prof. Blažej skromným človekom, vždy tolerantným k iným názorom, s konštruktívnym prístupom k riešeniu problémov. Jubilantovi želáme, aby mu zdravie naďalej slúžilo a aby i budúce roky prežíval aktívne, v pohode, v zdraví a šťastí.

prof. Ing. Ján Garaj, DrSc.,

JUBILANTI Prof. Ing. arch. akad. arch. Ivan Petelen, PhD., 60-ročný

13. februára 2007 sme oslávili 11. výročie 49. narodenín prof. Ivana Petelena. Aj keď sa to nezdá, v preklade to znamená 60 rokov života nášho kolegu, šéfa a priateľa.

Rodák z Banskej Bystrice, absolvent dvoch vysokých škôl (Stavebná fakulta SVŠT Bratislava – odbor architektúra, Vysoká škola výtvarných umení Bratislava, odbor architektúra – špecializácia interiér) zasvätil svoje aktívne roky interiéru a Fakulte architektúry STU.

Tvorba prof. Petelena predstavuje 38 rokov odbornej praxe a 29 rokov pedagogickej a vedeckej činnosti. Dáta v prehľadnej faktografii sú svedkom vysokej kvality architekta a pedagóga.

Miestami jeho pôsobenia sú:

1978 – 1989 Katedra priemyselných a poľnohospodárskych stavieb – odborný asistent (cvičenia, prednášky, vedenie AT, diplomový ateliér)

1989 – 2006 Katedra interiéru, výstavníctva a scénografie – vedúci katedry (prednášky, vedenie AT, diplomový ateliér)

1989 – 1993 garant skupinového štúdia – interiér a tvorba nábytku

1993 – garant zamerania A 4 – interiér a výstavníctvo

2002 – 2005 garant zamerania A 6 – dizajn v architektúre

2004 – profesor v odbore dizajn

2005 – garant nového študijného programu – interiérový dizajn

2006 – vedúci Ústavu architektúry II FA STU

Jeho pedagogické pôsobenie pokrýva všetky stupne štúdia na Fakulte architektúry STU v Bratislave, ale aj problematiku interiéru na Drevárskej fakulte TU Zvolen – odbor dizajn nábytku a interiérov, na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave – odbor etnológia a na Fakulte architektúry Vysoké učení technické Brno.

Vedeckovýskumné aktivity zahŕňajú množstvo výskumných úloh a teoretických štúdií, publikovaných vedeckých prác, odborných článkov, prednášok na domácich i zahraničných odborných podujatiach, expertíz a posudkov, titulov skrípt a učebných pomôcok.

Vo vedeckovýskumnej oblasti je autorom a spoluautorom výskumných prác, štyroch autorských osvedčení, množstva vedeckých štúdií a odborných článkov v špecializovanej umeleckej a odbornej tlači, čo vytvára vynikajúcu teoretickú základňu pre pôsobenie špičkového pedagóga vysokej školy.

Jeho pedagogická práca je overovaná v reálnej praxi kvalitnými výsledkami tvorby jeho absolventov a doktorandov.

Záber jeho tvorivých aktivít je široký, a to od grafického dizajnu, výstav, interiérového dizajnu až po architektonické štúdie a ich realizované výsledky. Najväčšie množstvo prác je zameraných na interiérovú tvorbu a interiérový dizajn.

Množstvo realizovaných architektonických, dizajnerských a výtvarných diel, ocenených a odmenených návrhov v domácich i v medzinárodných súťažiach svedčí o vysokej úrovni jeho architektonickej a pedagogickej práce.

Tvorivá spolupráca s významnými tvorcami interiéru prof. Vilhanom, prof. Janákom a prof. Mudrončíkom, ako aj s prof. Kepplom, prof. Špačkom z FA STU, s prof. Chrobákom z DF TU Zvolen a s prof. Šindlarom z VUT Brno, s ktorými má nielen pracovné, ale aj priateľské kontakty, je významným dôkazom jeho odborných kvalít. Umelecké výtvary ako Kongresová sieň KÚ v Banskej Bystrici, ktorá získala hlavnú cenu v celoštátnej súťažnej prehliadke SCD a SKA Interiér roka 1999 a prestížne ocenenie SKA CE.ZA.AR v roku 2002, päťročná spolupráca na objekte SNR na Bratislavskom hrade,

vrátane Kancelárie prezidenta ČSFR, a Slovenská poisťovňa v Banskej Bystrici dokumentujú komplexnú osobnosť architekta a dizajnéra, ktorého diela zodpovedajú umeleckej úrovni architektúry.

Prof. Ivan Petelen v oblasti interiérovej tvorby nadväzuje na odkaz prof. Vilhana, ku ktorého škole sa hrdo hlási. Na FA STU v spolupráci s kolektívom vybudoval špecializované pracovisko interiéru, ktorého vedúcim je osemnásť rokov. V tejto oblasti vybudoval na Fakulte architektúry vlastnú pedagogickú školu uznávanú aj v zahraničí. Je významnou osobnosťou so všestranným zapojením sa do profesionálneho i spoločenského diania.

Milý Ivan, do ďalších rokov Ti prajeme veľa zdravia, energie a úspechov vo všetkých oblastiach Tvojho pôsobenia.

doc. Ing. arch. Viera Lichardová, PhD.
a kolektív Katedry interiéru FA STU

JUBILANTI Prof. Ing. Jaroslav Urban, CSc., 80-ročný

Prof. Ing. Jaroslav Urban, CSc. sa narodil 24. februára 1927 v Tisovci. Ľudovú školu a gymnázium vychodil v rodnom meste, kde v roku 1946 zmaturoval s vyznamenaním. V štúdiu pokračoval na Strojníckej fakulte SVŠT v Bratislave, ktorú ukončil v roku 1951 tiež s vyznamenaním.

Od 1. 10. 1950 pôsobí na Katedre automobilov, lodí a spaľovacích motorov Sjf STU v Bratislave (predtým Katedra spaľovacích motorov Sjf SVŠT). Tu prešiel všetkými vedecko-pedagogickými funkciami od asistenta (1950 – 53), odborného asistenta (1953 – 59), zástupcu docenta (1959 – 62), docenta (1963 – 90) až po profesora (1991 – dodnes). V roku 2004 mu rektor STU udelil čestný titul „profesor emeritus“. Odborne sa zamerával na problematiku aplikovanej termodynamiky spaľovacích motorov a na jej aplikáciu pri riešení aktuálnych a perspektívnych úloh v oblasti ekonomických, dynamických a hlavne ekologických vlastností spaľovacích motorov. Prednášal celý rad predmetov. Do roku 2006 sa aktívne ako externista zúčastňoval pedagogického procesu prednáškami z teórie spaľovacích motorov. V pedagogickom procese pokračuje aj naďalej vedením bakalárskych a diplomových prác.

Na Sjf bol vedúcim Katedry spaľovacích motorov (1952 – 72), prodekanom pre vedeckovýskumnú činnosť, výchovu vedeckých aspirantov a zahraničnú spoluprácu (1959 – 64) a členom rôznych komisií pre výchovu inžinierov, vedeckých pracovníkov a pre spoluprácu s praxou. Školil 27 vedec-

kých aspirantov (neskôr doktorandov), z ktorých doteraz 16 úspešne obhájilo titul CSc., resp. PhD. V rokoch 1960 – 61 absolvoval študijnú stáž na Polytechnike a v koncerne FIAT v Turíne. V rokoch 1984 – 87 pôsobil vo vedľajšom pracovnom pomere v n. p. TAZ Trnava ako vedúci vývojový pracovník (inovácia motorov pre Škoda – TAZ 1203). Na Sjf bol zakladateľom študijného zamerania motorové vozidlá (1968) a spaľovacie motory (1984). Je jedným z troch spoluzakladateľov dnes už tradičných konferencií katedier a pracovísk spaľovacích motorov slovenských a českých vysokých škôl, ktorých sa doteraz uskutočnilo 37 ročníkov.

V mimofakultnej činnosti je zakladateľom odbornej skupiny Motorové vozidlá pri Strojárskej spoločnosti SVTS (1972), v rokoch 1972 – 1988 bol aj jej predsedom. Bol členom svetovej Rady FISITY (1978 – 88) a podpredsedom Československého národného komitétu FISITA (1975 – 88). V týchto funkciách bol garantom asi 20 medzinárodných a československých konferencií, sympózií a seminárov o spaľovacích motoroch a automobiloch. Po roku 1989 je čestným členom následníckej mimovládnej organizácie SAITS.

Má bohatú publikačnú činnosť: 3 monografie, viac ako 70 publikácií vo vedeckých časopisoch a v zborníkoch zo zahraničných a domácich kongresov, sympózií a konferencií, ako aj desiatky verejných odborných prednášok, besied a diskusií.

Z ostatnej mimofakultnej činnosti spomenieme jeho aktívnu účasť v SNP (dvakrát Zlatá medai-

la za účasť v SNP) a jeho dlhodobú angažovanosť v SZPB (člen a funkcionár Z6. ZO BA a Obv SZPB Bratislava).

Za doterajšiu činnosť pri budovaní katedry a fakulty dostal tri Zlaté medaily STU (SVŠT).

Milý Jaro! Za kolektív Katedry automobilov, lodí a spaľovacích motorov na Strojníckej fakulte STU Ti želim do budúcnosti pevné zdravie a ešte veľa úspechov vo výskumnej a pedagogickej činnosti na našej katedre.

doc. Ing. Marián Polóni, CSc., vedúci Katedry automobilov, lodí a spaľovacích motorov Sjf STU

ŠTUDENTSKÉ OKIENKO Ako riešia problémy študentov stavebných fakúlt v nemecky hovoriacich krajinách

Koncom minulého roka sa uskutočnila v Drážďanoch 68. konferencia Bauingenieur – Fachschaften – Konferenz (ďalej BauFaK), čo vo voľnom preklade znamená konferencia stavebných fakúlt nemecky hovoriacich krajín. Stavebnú fakultu STU na nej reprezentovali André De Stefano, Michal Krajčík a Gabriela Szántová. Konferencia sa začala zasadnutím, na ktorom bolo predstavené vedenie organizácie BauFaK a jej činnosť. Každý zo zúčastnených mohol vyjadriť svoj názor na činnosť predchádzajúceho vedenia BauFaK, vyzdvihnúť, čo sa mu páčilo, prípadne pripomenovať to, s čím nebol spokojný.

Po tomto úvodnom zasadnutí sme sa všetci (prítomných bolo viac ako sto študentov) premiestnili na našej novej „štvordňovej ubytovne“ – do telocvične. Večerný program

nám organizátori vyplnili spoločenským stretnutím, na ktorom sme sa nielen spoznávali a rozprávali o bežných témach zo študentského života, ale zároveň sme aj zisťovali, s akými problémami sa stretávajú študenti z iných krajín.

Nasledujúci deň sme sa odobrali na workshop, ktorého hlavnou témou bola organizačná príprava nasledujúcej 69. konferencie BauFaK, ktorá sa v roku 2007 bude konať vo Viedni. Preberala sa najmä možnosť uskutočnenia medzinárodnej konferencie, na ktorej by popri nemčine bola rokovacím jazykom aj angličtina. Preberali sa aj témy workshopov tak, aby bola rovnaká možnosť angažovania sa pre všetky zúčastnené krajiny. Po dlhých rokovaníach sa prijal záver, že v budúcnosti bude mať každý možnosť vybrať si z viacerých tém, prejednaných v nemeckom, ale aj v anglickom jazyku. Každý bude mať možnosť voľby.

Večerná „gril-párty“ bola pre všetkých príjemným spoločenským uvoľnením po náročnom programe.

Nasledujúci deň sme autobusom absolvovali zaujímavú exkurziu do uránovej bane, tehelne, a nakoniec aj prehliadku vlakovej

stanice v Drážďanoch. Na večernom stretnutí sa prezentovali závery 68. konferencie BauFaK, ktoré boli dohodnuté na workshopoch. Po diskusii a hlasovaní boli predstavené mestá, ktoré majú záujem kandidovať na usporiadanie BauFaK 2008, a uskutočnila sa voľba členov zodpovedných za jej organizovanie.

Posledný deň sa opäť niesol v znamení workshopov, po večeri bolo záverečné zasadnutie, kde sa rozhodlo, že po Viedni bude ďalší BauFaK organizovaný v Bochume. Na záver konferencie bolo rozlúčkové spoločenské posedenie spojené s ochutnávkou piva. Každý zo zúčastnených tu prezentoval svoj domáci výrobok. Slovensko bolo zastúpené Zlatým bažantom a s radosťou môžeme konštatovať, že naše pivo malo veľký úspech.

André De Stefano,
Michal Krajčík,
Gabriela Szántová

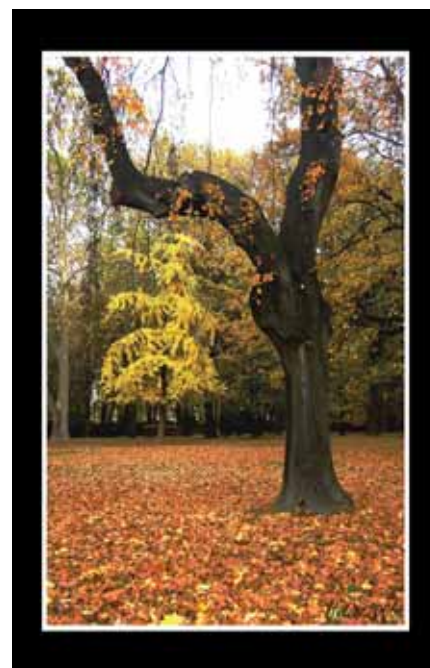
členovia Študentského parlamentu SvF STU

FCHPT Výstava fotografií – Pavol Hudec „Štyri ročné obdobia“

Pri príležitosti 70. výročia vzniku STU bola 23. 1. 2007 v Slovenskej chemickej knižnici na Fakulte chemickej a potravinárskej technológie STU otvorená výstava fotografií doc. Ing. Pavla Hudeca, PhD. (*1949) z oddelenia technológie ropy a petrochémie. Aj keď sa doc. Hudec fotografovaniu venuje od pätnástich rokov, svoje práce doteraz nevystavoval. Jeho fotografie sa na verejnosť dostávali najmä pri príležitosti životných jubileí jeho priateľov, ktorých nimi obdarúval. A práve priatelia prišli s myšlienkou, aby

doc. Hudec zoznámil so svojimi prácami aj širšiu verejnosť.

Doc. Hudec patrí medzi konzervatívnejších fotografov, ktorí uprednostňujú fotografovanie klasickým fotoaparátom s kinofilmom, využíva však aj počítačové dotváranie fotografií, ktoré prirovnáva k tvorivému procesu, ktoré sa u čiernobielej fotografie odohrávalo kedysi v tmavej komore pri červenom svetle. Svoje „hľadáčikové“ úlovky zbiera na potulkách bicyklom po blízkom okolí Bratislavy.

Názov výstavy – „Štyri ročné obdobia“ – predstavuje tému, ktorá nenútené spája vystavované fotografie. Autor ponúka návštevníkovi výstavy pohľad na prírodu v jej mnohoročnosti, od zalesnených krajín po detailné zábery rastlín či hmyzu. Zaujímavá farebnosť, premyslené kompozície a nevtieravá poézia snímok ukazujú, ako je možné všedné veci vidieť nevšedným pohľadom. Čitatelia sa o tom môžu presvedčiť aj na zadnej strane obálky.

doc. Ing. Miroslav Hutňan, PhD., FCHPT STU

miešaný spevácky zbor
TECHNIK AKADEMIK
v spolupráci s Trnavským komorným orchestrom

veľkonočné koncerty pod záštitou prezidenta Slovenskej republiky
VEĽKONOČNÁ HUDBA
ECCE LIGNUM CRUCIS
STABAT MATER

KONCERT ORGANIZOVANÝ V SPOLUPRÁCI S MESTOM TRNAVA
+ 30. marca 2007 v piatok o 19.00 hod.
Katedrála sv. Jána Krstiteľa - univerzitný kostol

KONCERT ORGANIZOVANÝ V SPOLUPRÁCI S MESTOM NITRA
+ 31. marca 2007 v sobotu o 19.00 hod.
Kostol sv. Ladislava - parížsky kostol

KONCERT ORGANIZOVANÝ V SPOLUPRÁCI S MESTOM BRATISLAVA
+ 1. apríla 2007 v nedeľu o 19.00 hod.
Kostol sv. Martina - Dóm sv. Martina

Autor texty a dirigent: **Pavol Procházka**
Mária Štefániková - soprán
Mária Procházková - alt
Andrej Štefánik - bas
Ladislav Papula - tenor

VÝSTUPNÉ JI: DOUBOVČICE

